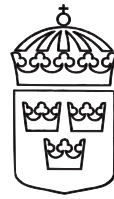

Regeringens proposition

2007/08:50

Nya skolmyndigheter

Prop.
2007/08:50

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 7 februari 2008

Fredrik Reinfeldt

Jan Björklund
(Utbildningsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i skollagen (1985:1100), ett antal övergångsbestämmelser till skollagen, lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt sekretesslagen (1980:100). Förslagen innebär en ändrad ansvarsfördelning mellan myndigheter inom skolväsendet m.m. där vissa uppgifter som hittills har åvilat Statens skolverk i stället ska fullgöras av en ny myndighet, Statens skolinspektion. Propositionen innehåller även förslag till ändringar i studiestödslagen (1999:1395), mervärdesskattelagen (1994:200) och inkomstskattelagen (1999:1229) vad avser uppgifter som i dag utförs av Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd och som överförs till en ny myndighet, Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Regeringen lämnar vidare en övergripande redovisning av den nya myndighetsstrukturen på skolområdet och myndigheternas ansvarsområden.

De nya bestämmelserna i skollagen, lagarna om ändring i skollagen, lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt sekretesslagen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2008. De nya bestämmelserna i studiestödslagen, mervärdesskattelagen och inkomstskattelagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2008.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100).....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1044) om ändring i skollagen (1985:1100).....	20
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:159) om ändring i skollagen (1985:1100).....	21
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1447) om ändring i skollagen (1985:1100).....	22
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.....	23
2.6	Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395).....	25
2.7	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	26
2.8	Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).....	28
2.9	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	29
3	Ärendet och dess beredning.....	30
4	En mer effektiv och ändamålsenlig myndighetsstruktur.....	31
4.1	Principiella utgångspunkter.....	31
4.2	Statens skolverk.....	31
4.2.1	Statens skolverk i dag.....	31
4.2.2	Ändrade uppgifter för Statens skolverk, m.m.	32
4.3	Statens skolinspektion.....	35
4.3.1	Dagens system för tillsyn och kvalitetsgranskning.....	35
4.3.2	Närmare om Statens skolinspektion.....	36
4.3.3	Sekretess hos Statens skolinspektion.....	40
4.4	Specialpedagogiska skolmyndigheten.....	42
4.4.1	Dagens myndigheter med ansvar för funktionshindrade elevers utbildning.....	42
4.4.2	En myndighet med samlat ansvar för specialpedagogiskt stöd och specialskolan m.m.	42
5	Riksdagsbindningar.....	45
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	46
7	Ekonomiska och andra konsekvenser.....	47
Bilaga 1	Sammanfattning av betänkandet Tre nya skolmyndigheter (SOU 2007:79).....	49

Bilaga 2	Författningsförslaget i betänkandet Tre nya skolmyndigheter (SOU 2007:79).....	53	Prop. 2007/08:50
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser avseende betänkandet Tre nya skolmyndigheter (SOU 2007:79).....	85	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 7 februari 2008	87	
	Rättsdatablad.....	88	

Regeringen föreslår att riksdagen

dels antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i skollagen (1985:1100),
  2. lag om ändring i lagen (1996:1044) om ändring i skollagen (1985:1100),
  3. lag om ändring i lagen (2002:159) om ändring i skollagen (1985:1100),
  4. lag om ändring i lagen (2006:1447) om ändring i skollagen (1985:1100),
  5. lag om ändring i lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever,
  6. lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395),
  7. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
  8. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
  9. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
- dels* godkänner vad regeringen föreslår om
10. att riksdagens tidigare ställningstaganden rörande myndigheter inom skolväsendet m.m. och deras uppgifter inte längre ska gälla (avsnitt 5).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100)

Härigenom föreskrivs att 2 a kap. 20 §, 2 b kap. 6, 8, 9, 10 a, 10 e, 12 och 13 §§ samt 9 kap. 1, 5–6 a, 7 a, 8, 8 b, 8 d, 11, 13, 14, 16 c och 17 §§ skollagen (1985:1100)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a kap.

20 §

Till böter döms den som utan tillstånd bedriver verksamhet som avses i 13 §.

Allmänt åtal får väckas endast efter medgivande av den kommun där verksamheten bedrivs eller av Statens *skolverk*.

Allmänt åtal får väckas endast efter medgivande av den kommun där verksamheten bedrivs eller av Statens *skolinspektion*.

2 b kap.

6 §²

Utbildning som motsvarar förskoleklassen får bedrivas yrkesmässigt av ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild person, om utbildningen är godkänd enligt 7 §. Ärenden om godkännande prövas av den kommun där utbildningen *skall* bedrivas, om inte annat följer av andra stycket.

Ärenden om godkännande av utbildning som motsvarar förskoleklassen för sådana fristående skolor som avses i 9 kap. 1 § andra stycket prövas av Statens *skolverk*.

Godkännande behövs inte för sådan utbildning som kommunen genom avtal enligt 2 § tredje stycket har överlämnat till en enskild att utföra.

Utbildning som motsvarar förskoleklassen får bedrivas yrkesmässigt av ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild person, om utbildningen är godkänd enligt 7 §. Ärenden om godkännande prövas av den kommun där utbildningen *ska* bedrivas, om inte annat följer av andra stycket.

Ärenden om godkännande av utbildning som motsvarar förskoleklassen för sådana fristående skolor som avses i 9 kap. 1 § andra stycket prövas av Statens *skolinspektion*.

8 §³

Utbildning som avses i 6 § står under tillsyn av den kommun där utbildningen bedrivs, om inte annat följer av andra stycket. Kommunen

¹ Lagen omtryckt 1997:1212.

² Senaste lydelse 1999:321.

³ Senaste lydelse 2000:875.

har rätt att inspektera utbildningen och får hämta in de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen.

Utbildning som bedrivs av fristående skolor står under tillsyn av Statens *skolverk*. Skolorna är skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av *Skolverket*.

Utbildning som bedrivs av fristående skolor står under tillsyn av Statens *skolinspektion*. Skolorna är skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av *Statens skolverk*.

Den kommun där den fristående skolan är belägen har rätt till insyn i skolans verksamhet, om skolan får bidrag enligt 10 a §. Skolan är också skyldig att i den utsträckning som kommunen bestämmer delta i den uppföljning och utvärdering som kommunen gör av sitt eget skolväsende.

Den kommunala tillsynen och den tillsyn som utövas av *Statens skolverk* skall också omfatta kontroll av att huvudmannen iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

Den kommunala tillsynen och den tillsyn som utövas av *Skolinspektionen* ska också omfatta kontroll av att huvudmannen iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

9 §⁴

Om en utbildning som avses i 6 § inte längre uppfyller kraven för godkännande och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen *skall* kommunen eller, när det gäller utbildning som bedrivs av en fristående skola, Statens *skolverk* återkalla godkännandet.

Ett godkännande *skall* återkallas om huvudmannen inte iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen.

Om en utbildning som avses i 6 § inte längre uppfyller kraven för godkännande och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen *ska* kommunen eller, när det gäller utbildning som bedrivs av en fristående skola, Statens *skolinspektion* återkalla godkännandet.

Ett godkännande *ska* återkallas om huvudmannen inte iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen.

10 a §⁵

En fristående skola som av Statens *skolverk* har fått godkännande att anordna utbildning

En fristående skola som av Statens *skolinspektion* har fått godkännande att anordna utbildning

⁴ Senaste lydelse 2000:875.

⁵ Senaste lydelse 2002:159.

som motsvarar förskoleklassen *skall* av *Skolverket* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i 10 b §.

Skolverket *skall* dock inte lämna någon förklaring om rätt till bidrag, om verksamheten skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller om skolan tar ut avgifter i strid med 10 d §.

För att en fristående skola med nystartad utbildning *skall* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan utbildningen startar.

ning som motsvarar förskoleklassen *ska* av *Skolinspektionen* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i 10 b §.

Skolinspektionen *ska* dock inte lämna någon förklaring om rätt till bidrag, om verksamheten skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller om skolan tar ut avgifter i strid med 10 d §.

För att en fristående skola med nystartad utbildning *ska* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan utbildningen startar.

10 e §⁶

Om utbildningen vid en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 10 a § förändras i sådan utsträckning att det innebär påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen, *skall* Statens *skolverk* återkalla rätten till bidrag. Rätten till bidrag *skall* också återkallas, om skolan tar ut avgifter i strid med 10 d §.

Om utbildningen vid en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 10 a § förändras i sådan utsträckning att det innebär påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen, *ska* Statens *skolinspektion* återkalla rätten till bidrag. Rätten till bidrag *ska* också återkallas, om skolan tar ut avgifter i strid med 10 d §.

12 §⁷

Kommunens beslut i ärenden om godkännande enligt 6 § första stycket och om återkallande av godkännande enligt 9 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Statens *skolverks* beslut i ärenden om godkännande enligt 6 § andra stycket, om återkallande av godkännande enligt 9 § eller i ärenden om rätt till bidrag enligt 10 a § eller återkallande av sådan rätt enligt 10 e § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Kommunens respektive *Skolverkets* beslut om återkallande av godkännande enligt 9 § och

Statens *skolinspektions* beslut i ärenden om godkännande enligt 6 § andra stycket, om återkallande av godkännande enligt 9 § eller i ärenden om rätt till bidrag enligt 10 a § eller återkallande av sådan rätt enligt 10 e § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Kommunens respektive *Skolinspektionens* beslut om återkallande av godkännande enligt

⁶ Senaste lydelse 1999:321.

⁷ Senaste lydelse 1999:321.

domstols motsvarande beslut 9 § och domstols motsvarande beslut gäller omedelbart. Prop. 2007/08:50

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

13 §⁸

Till böter döms den som utan godkännande bedriver utbildning som avses i 6 §.

Allmänt åtal får väckas endast efter medgivande av den kommun där utbildningen bedrivs eller av Statens *skolverk*.

Allmänt åtal får väckas endast efter medgivande av den kommun där utbildningen bedrivs eller av Statens *skolinspektion*.

9 kap.

1 §⁹

Skolplikt får fullgöras i en fristående skola, om skolan är godkänd enligt 2 §.

Ärenden om godkännande av fristående skolor som motsvarar grundskolan eller särskolan prövas av Statens *skolverk*.

Ärenden om godkännande av fristående skolor som motsvarar grundskolan eller särskolan prövas av Statens *skolinspektion*.

Ärenden om godkännande av fristående skolor som motsvarar specialskolan prövas av styrelsen för specialskolan.

5 §¹⁰

Den som endast för en kortare tid är bosatt i Sverige eller den som har andra skäl att få utbildning i en internationell skola på grundskolenivå får fullgöra sin skolplikt i en sådan skola, om skolan är godkänd för ändamålet av Statens *skolverk*. Detta gäller dock inte sådana barn som avses i 3 kap. 3 § andra och tredje styckena.

Den som endast för en kortare tid är bosatt i Sverige eller den som har andra skäl att få utbildning i en internationell skola på grundskolenivå får fullgöra sin skolplikt i en sådan skola, om skolan är godkänd för ändamålet av Statens *skolinspektion*. Detta gäller dock inte sådana barn som avses i 3 kap. 3 § andra och tredje styckena.

Med internationell skola på grundskolenivå avses en fristående skola som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan eller i en fristående skola som motsvarar grundskolan. För godkännande krävs att skolans utbildning som helhet betraktad är likvärdig med grundskolans. Skolan *skall* förmedla kunskaper och färdigheter

Med internationell skola på grundskolenivå avses en fristående skola som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan eller i en fristående skola som motsvarar grundskolan. För godkännande krävs att skolans utbildning som helhet betraktad är likvärdig med grundskolans. Skolan *ska* förmedla kunskaper och färdigheter som

⁸ Senaste lydelse 1999:321.

⁹ Senaste lydelse 1999:886.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:1447.

som underlättar fortsatt skolgång utomlands. Undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden *skall meddelas* i den omfattning som de i Sverige för kortare tid bosatta eleverna behöver.

Regeringen får besluta att en internationell skola på grundskolenivå får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket för att de *skall* fullgöra skolplikten vid skolan.

underlättar fortsatt skolgång utomlands. Undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden *ska ges* i den omfattning som de i Sverige för kortare tid bosatta eleverna behöver.

Regeringen får besluta att en internationell skola på grundskolenivå får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket för att de *ska* fullgöra skolplikten vid skolan.

6 §¹¹

En godkänd fristående skola som motsvarar grundskolan *skall* av Statens *skolverk* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i tredje stycket. Förklaring *skall* dock inte lämnas, om skolans verksamhet skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller skolan tar ut avgifter i strid med 7 §.

För att en nystartad skola *skall* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Motsvarande gäller, om en skola har godkänts för utbildning för vissa årskurser och ansöker om att bli godkänd för ytterligare årskurser.

För varje elev som genomgår utbildning motsvarande den som ges i grundskolan lämnas bidrag av hemkommunen. Bidraget *skall* bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekono-

En godkänd fristående skola som motsvarar grundskolan *ska* av Statens *skolinspektion* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i tredje stycket. Förklaring *ska* dock inte lämnas, om skolans verksamhet skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller *om* skolan tar ut avgifter i strid med 7 §.

För att en nystartad skola *ska* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Motsvarande gäller, om en skola har godkänts för utbildning för vissa årskurser och ansöker om att bli godkänd för ytterligare årskurser.

För varje elev som genomgår *en* utbildning motsvarande den som ges i grundskolan lämnas bidrag av hemkommunen. Bidraget *ska* bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekono-

¹¹ Senaste lydelse 2006:1447.

miska svårigheter uppstår för kommunen.

Det som sägs i första–tredje styckena gäller inte de fristående skolor för vilka regeringen har beslutat om statsbidrag genom särskilda föreskrifter eller andra särskilda beslut och inte heller skolor, för vilka huvudmannen skriftligen har avstått från medeltilldelning. Kommunens skyldighet enligt tredje stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en utlandssvensk elevs utbildning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag *skall* bestämmas i stället för det som anges i tredje stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en fristående skola.

miska svårigheter uppstår för kommunen.

Det som sägs i första–tredje styckena gäller inte de fristående skolor för vilka regeringen har beslutat om statsbidrag genom särskilda föreskrifter eller andra särskilda beslut och inte heller skolor, för vilka huvudmannen skriftligen har avstått från medeltilldelning. Kommunens skyldighet enligt tredje stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en utlandssvensk elevs utbildning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag *ska* bestämmas i stället för det som anges i tredje stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en fristående skola.

6 a §¹²

En godkänd fristående skola som motsvarar särskolan *skall* av Statens *skolverk* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i tredje stycket. Förklaring *skall* dock inte lämnas, om skolans verksamhet skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller skolan tar ut avgifter i strid med 7 §.

För att en nystartad skola *skall* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Motsvarande gäller, om en skola har godkänts för utbildning för vissa årskurser och ansöker om att bli godkänd för ytterligare årskurser.

För varje elev som genomgår utbildning motsvarande den som ges i särskolan lämnas bidrag av

En godkänd fristående skola som motsvarar särskolan *ska* av Statens *skolinspektion* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i tredje stycket. Förklaring *ska* dock inte lämnas, om skolans verksamhet skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller *om* skolan tar ut avgifter i strid med 7 §.

För att en nystartad skola *ska* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Motsvarande gäller, om en skola har godkänts för utbildning för vissa årskurser och ansöker om att bli godkänd för ytterligare årskurser.

För varje elev som genomgår *en* utbildning motsvarande den som ges i särskolan lämnas bidrag av

¹² Senaste lydelse 2006:1447.

hemkommunen. Bidraget *skall* bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna särskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Det som sägs i första–tredje styckena gäller inte de fristående skolor för vilka huvudmannen skriftligen har avstått från medeltilldelning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag *skall* bestämmas i stället för det som anges i tredje stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en fristående skola.

hemkommunen. Bidraget *ska* bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna särskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Det som sägs i första–tredje styckena gäller inte de fristående skolor för vilka huvudmannen skriftligen har avstått från medeltilldelning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag *ska* bestämmas i stället för det som anges i tredje stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en fristående skola.

7 a §¹³

En godkänd internationell skola på grundskolenivå *skall* av Statens skolverk förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i 7 b § om

En godkänd internationell skola på grundskolenivå *ska* av Statens skolinspektion förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i 7 b § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner, med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska offentliga skolväsendet,

3. elever som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

4. eleverna erbjuds sådan skolhälsovård som *skall* erbjudas inom grundskolan, 4. eleverna erbjuds sådan skolhälsovård som *ska* erbjudas inom grundskolan,

5. elevavgiften är skälig med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

6. skolan är öppen för alla elever som avses i 7 b § första stycket, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

¹³ Senaste lydelse 2006:1447.

7. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som *Statens skolverk* godkänner,

8. vårdnadshavare och elever ges tydlig information om den internationella skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands samt om vad utbildning vid en internationell skola kan innebära vid fortsatt skolgång i det svenska skolväsendet, samt

9. skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra föreskrifter som avser internationella skolor på grundskolenivå.

Skolverket skall i beslutet om rätt till bidrag ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige och som omfattas av skolans bidragsrätt.

För att en nystartad skola skall ha rätt till bidrag skall skolan ha ansökt om att bli bidragsberättigad före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

7. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som *Skolinspektionen* godkänner,

8. vårdnadshavare och elever ges tydlig information om den internationella skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands samt om vad utbildning vid en internationell skola kan innebära vid fortsatt skolgång i det svenska skolväsendet, samt

9. skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra föreskrifter som avser internationella skolor på grundskolenivå.

Skolinspektionen ska i beslutet om rätt till bidrag ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige och som omfattas av skolans bidragsrätt.

För att en nystartad skola ska ha rätt till bidrag ska skolan ha ansökt om att bli bidragsberättigad före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

8 §¹⁴

Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan skall förmedla på nationella eller specialutformade program, skall *Statens skolverk* förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 a § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,

2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,

3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till motsvarande utbildning i gymnasieskolan enligt denna lag, med undantag för sådana ungdomar vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbild-

Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan ska förmedla på nationella eller specialutformade program, ska *Statens skolinspektion* förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 a § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,

2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,

3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till motsvarande utbildning i gymnasieskolan enligt denna lag, med undantag för sådana ungdomar vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbild-

¹⁴ Senaste lydelse 2006:391.

ning avsedd för den undervisning de i huvudsak *skall* bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och

5. skolan uppfyller *de* ytterligare villkor som *regeringen föreskriver* i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.

En fristående skola som avses i denna paragraf får även anordna individuellt program. Skyldighet att ta emot en elev på ett individuellt program finns endast om skolan och elevens hemkommun kommer överens om det bidrag som kommunen *skall* betala till skolan för eleven. Utbildningen *skall* bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Utbildningens omfattning får dock minskas om en elev begär det och styrelsen för utbildningen finner det förenligt med syftet för utbildningen.

En förklaring enligt första stycket *skall* inte lämnas i fråga om utbildning som skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner.

En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.

En förklaring om rätt till bidrag *skall* innehålla uppgift om till vilket nationellt program i gymnasieskolan som utbildningen i bidragshänseende *skall* hänföras.

ning avsedd för den undervisning de i huvudsak *ska* bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och

5. skolan uppfyller ytterligare villkor i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.

Regeringen får meddela föreskrifter om de ytterligare villkor som avses i första stycket 5.

En fristående skola som avses i denna paragraf får även anordna individuellt program. Skyldighet att ta emot en elev på ett individuellt program finns endast om skolan och elevens hemkommun kommer överens om det bidrag som kommunen *ska* betala till skolan för eleven. Utbildningen *ska* bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Utbildningens omfattning får dock minskas om en elev begär det och styrelsen för utbildningen finner det förenligt med syftet för utbildningen.

En förklaring enligt första stycket *ska* inte lämnas i fråga om utbildning som skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner.

En förklaring om rätt till bidrag *ska* innehålla uppgift om till vilket nationellt program i gymnasieskolan som utbildningen i bidragshänseende *ska* hänföras.

Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasiesärskolan *skall* förmedla, *skall* Statens *skolverk* förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 c § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,

2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,

3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till utbildning i gymnasiesärskolan, med undantag för sådana ungdomar vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak *skall* bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och

5. skolan uppfyller *de* ytterligare villkor som *regeringen föreskriver* i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.

En förklaring enligt första stycket *skall* inte lämnas i fråga om utbildning som skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner.

En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.

Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasiesärskolan *ska* förmedla, *ska* Statens *skolinspektion* förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 c § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,

2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,

3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till utbildning i gymnasiesärskolan, med undantag för sådana ungdomar vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak *ska* bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och

5. skolan uppfyller ytterligare villkor i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.

Regeringen får meddela föreskrifter om de ytterligare villkor som avses i första stycket 5.

En förklaring enligt första stycket *ska* inte lämnas i fråga om utbildning som skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner.

¹⁵ Senaste lydelse 2002:159.

Om en internationell skola erbjuder gymnasial utbildning som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i gymnasieskolan eller vid en fristående skola som motsvarar gymnasieskolan eller om skolan anordnar utbildning som leder fram till International Baccalaureate (en internationell skola på gymnasienivå), *skall* Statens *skolverk* förklara skolan berättigad till sådant bidrag som avses i 8 e § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner, med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningen som helhet är likvärdig med utbildningen i gymnasieskolan,

3. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska offentliga skolväsendet,

4. utbildningen förmedlar kunskaper som underlättar fortsatta studier utomlands,

5. undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden ges i den omfattning som behövs för de elever som under kortare tid är bosatta i Sverige,

6. elever som avses i 8 e § första stycket som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

7. elever som avses i 8 e § första stycket erbjuds sådan skolhälsovård som *skall* erbjudas elever i gymnasieskolan,

8. elevavgiften för elever som avses i 8 e § första stycket är skälig med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

9. skolan är öppen för alla elever som avses i 8 e § första stycket, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

10. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som *Statens skolverk* godkänner,

11. sådana elever som avses i 8 e § första stycket och deras vårdnadshavare ges tydlig information om skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands samt om vad utbildning vid en internationell skola på gymnasienivå kan innebära vid fortsatt utbildning i Sverige, samt

Om en internationell skola erbjuder gymnasial utbildning som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i gymnasieskolan eller vid en fristående skola som motsvarar gymnasieskolan eller om skolan anordnar utbildning som leder fram till International Baccalaureate (en internationell skola på gymnasienivå), *ska* Statens *skolinspektion* förklara skolan berättigad till sådant bidrag som avses i 8 e § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner, med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningen som helhet är likvärdig med utbildningen i gymnasieskolan,

3. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska offentliga skolväsendet,

4. utbildningen förmedlar kunskaper som underlättar fortsatta studier utomlands,

5. undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden ges i den omfattning som behövs för de elever som under kortare tid är bosatta i Sverige,

6. elever som avses i 8 e § första stycket som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

7. elever som avses i 8 e § första stycket erbjuds sådan skolhälsovård som *ska* erbjudas elever i gymnasieskolan,

8. elevavgiften för elever som avses i 8 e § första stycket är skälig med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

9. skolan är öppen för alla elever som avses i 8 e § första stycket, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

10. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som *Skolinspektionen* godkänner,

11. sådana elever som avses i 8 e § första stycket och deras vårdnadshavare ges tydlig information om skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands samt om vad utbildning vid en internationell skola på gymnasienivå kan innebära vid fortsatt utbildning i Sverige, samt

¹⁶ Senaste lydelse 2006:1447.

12. skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra föreskrifter som avser internationella skolor på gymnasienivå.

Statens skolverk skall, för annan utbildning än sådan som leder fram till International Baccalaureate, i beslutet om rätt till bidrag ange vilket nationellt program utbildningen *skall* jämföras med i bidragshänseende. I beslutet *skall Skolverket* även ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige och som omfattas av skolans bidragsrätt.

För att en nystartad skola *skall* ha rätt till bidrag *skall* skolan ha ansökt om att bli förklarad som bidragsberättigad före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

Skolinspektionen ska, för annan utbildning än sådan som leder fram till International Baccalaureate, i beslutet om rätt till bidrag ange vilket nationellt program utbildningen *ska* jämföras med i bidragshänseende. I beslutet *ska Skolinspektionen* även ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige och som omfattas av skolans bidragsrätt.

För att en nystartad skola *ska* ha rätt till bidrag *ska* skolan ha ansökt om att bli förklarad som bidragsberättigad före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

11 §¹⁷

Fristående skolor som avses i 1 och 5 §§ *skall* i fråga om sin utbildning för skolpliktiga elever och utbildning för vilken bidrag lämnas enligt 7 a §, stå under tillsyn av Statens *skolverk* och vara skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av *Skolverket*. *Skolverkets* tillsyn *skall* också omfatta kontroll av att huvudmannen iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

I fråga om fristående skolor som får bidrag enligt 6, 6 a eller 7 a § *skall* den kommun där skolan är belägen ha rätt till insyn i verksamheten. Sådana skolor är skyldiga att i den utsträckning som kommunen *bestämmer* delta i den

Fristående skolor som avses i 1 och 5 §§ *ska* i fråga om sin utbildning för skolpliktiga elever och utbildning för vilken bidrag lämnas enligt 7 a §, stå under tillsyn av Statens *skolinspektion* och vara skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av *Statens skolverk*. *Skolinspektionens* tillsyn *ska* också omfatta kontroll av att huvudmannen iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

I fråga om fristående skolor som får bidrag enligt 6, 6 a eller 7 a § *ska* den kommun där skolan är belägen ha rätt till insyn i verksamheten. Sådana skolor är skyldiga att i den utsträckning som kommunen *i ett enskilt fall beslutar*

¹⁷ Senaste lydelse 2006:1447.

uppföljning och den utvärdering som kommunen gör av sitt eget skolväsende.

Fristående skolor som avses i 1 § är vidare skyldiga att delta i riksomfattande prov *i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer*. Skolorna är också skyldiga att informera eleverna och deras vårdnadshavare om elevens resultat vid sådana prov.

tar delta i den uppföljning och den utvärdering som kommunen gör av sitt eget skolväsende.

Fristående skolor som avses i 1 § är vidare skyldiga att delta i riksomfattande prov. *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighetens omfattning*. Skolorna är också skyldiga att informera eleverna och deras vårdnadshavare om elevens resultat vid sådana prov.

13 §¹⁸

Fristående skolor som får bidrag för viss utbildning enligt 8, 8 b eller 8 d § *skall*, i fråga om den utbildningen, stå under tillsyn av Statens *skolverk* och vara skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av *Skolverket*.

Fristående skolor som får bidrag för viss utbildning enligt 8, 8 b eller 8 d § *ska*, i fråga om den utbildningen, stå under tillsyn av Statens *skolinspektion* och vara skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av *Statens skolverk*.

I fråga om fristående skolor som får bidrag enligt 8, 8 b eller 8 d § *skall*, i fråga om den utbildningen, den kommun där skolan är belägen ha rätt till insyn i skolans verksamhet. Sådana skolor är skyldiga att i den utsträckning som kommunen *bestämmer* delta i den uppföljning och utvärdering som kommunen gör av sitt eget skolväsende.

I fråga om fristående skolor som får bidrag enligt 8, 8 b eller 8 d § *ska*, i fråga om den utbildningen, den kommun där skolan är belägen ha rätt till insyn i skolans verksamhet. Sådana skolor är skyldiga att i den utsträckning som kommunen *i ett enskilt fall beslutar* delta i den uppföljning och utvärdering som kommunen gör av sitt eget skolväsende.

Fristående skolor som avses i 8 § är vidare skyldiga att delta i riksomfattande prov *i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer*.

Fristående skolor som avses i 8 § är vidare skyldiga att delta i riksomfattande prov. *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighetens omfattning*.

14 §¹⁹

Om en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 7 a, 8, 8 b eller 8 d § inte längre uppfyller

Om en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 7 a, 8, 8 b eller 8 d § inte längre uppfyller

¹⁸ Senaste lydelse 2006:1447.

¹⁹ Senaste lydelse 2006:1447.

kraven för att få bidrag och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen, *skall* förklaringen om rätt till bidrag återkallas. Detsamma gäller om en fristående skola trots påpekande inte iakttar sin skyldighet enligt 13 § att delta i den uppföljning och utvärdering som genomförs av Statens skolverk.

Om verksamheten vid en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 8 eller 8 b § förändras i sådan utsträckning att det innebär påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner, *skall* Statens *skolverk* återkalla rätten till bidrag. Rätten till bidrag *skall* också återkallas, om skolan tar ut avgifter i strid med 10 §.

kraven för att få bidrag och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen, *ska* förklaringen om rätt till bidrag återkallas. Detsamma gäller om en fristående skola trots påpekande inte iakttar sin skyldighet enligt 13 § att delta i den uppföljning och utvärdering som genomförs av Statens skolverk.

Om verksamheten vid en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 8 eller 8 b § förändras i sådan utsträckning att det innebär påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner, *ska* Statens *skolinspektion* återkalla rätten till bidrag. Rätten till bidrag *ska* också återkallas, om skolan tar ut avgifter i strid med 10 §.

16 c §²⁰

Den som vill överta verksamheten vid en godkänd fristående skola eller en fristående skola som har förklarats berättigad till bidrag enligt 8 eller 8 b §, *skall* ansöka om fortsatt godkännande respektive förklaring om fortsatt rätt till bidrag. En sådan ansökan *skall* bifallas, om den som vill överta verksamheten uppfyller kraven i 9 kap. 2 § första stycket 2, 8 § första stycket 2 respektive 8 b § första stycket 2.

Ärenden enligt första stycket prövas av Statens *skolverk*. Om ärendet avser en fristående skola som motsvarar specialskolan prövas dock ärendet av styrelsen för specialskolan.

Den som vill överta verksamheten vid en godkänd fristående skola eller en fristående skola som har förklarats berättigad till bidrag enligt 8 eller 8 b §, *ska* ansöka om fortsatt godkännande respektive förklaring om fortsatt rätt till bidrag. En sådan ansökan *ska* bifallas, om den som vill överta verksamheten uppfyller kraven i 9 kap. 2 § första stycket 2, 8 § första stycket 2 respektive 8 b § första stycket 2.

Ärenden enligt första stycket prövas av Statens *skolinspektion*. Om ärendet avser en fristående skola som motsvarar specialskolan prövas dock ärendet av styrelsen för specialskolan.

17 §²¹

Beslut av Statens *skolverk* i följande ärenden får överklagas hos

Beslut av Statens *skolinspektion* i följande ärenden får överklagas

²⁰ Senaste lydelse 2002:159.

²¹ Senaste lydelse 2006:1447.

allmän förvaltningsdomstol: hos allmän förvaltningsdomstol:
– godkännande eller återkallande av godkännande för en fristående skola enligt 1, 5 eller 12 §,
– fortsatt godkännande enligt 16 c §,
– rätt till bidrag eller återkallande av sådan rätt enligt 6, 6 a, 7 a, 8, 8 b, 8 d, 12 eller 14 §, eller
– förklaring om fortsatt rätt till bidrag enligt 16 c §.

Beslut av styrelsen för utbildningen i följande ärenden får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

– godkännande eller återkallande av godkännande för en fristående skola enligt 1 § tredje stycket eller 12 §, eller
– fortsatt godkännande enligt 16 c §.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut av styrelsen för utbildningen i ärenden som avses i 3, 4 och 16 §§ får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Beslut som avses i 3 § får överklagas endast av barnets vårdnadshavare. Beslut som avses i 16 § får överklagas endast av eleven eller företrädare för denne.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1044) om ändring i skollagen (1985:1100)

Prop. 2007/08:50

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (1985:1100) att punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1996:1044) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

2. Ett godkännande enligt 9 kap. 2 § som har meddelats före ikraftträdandet *skall* fortsätta att gälla till dess Statens *skolverk* beslutar om något annat. För sådana skolor *skall* kravet på minsta elevantal tillämpas först från och med den 1 juli 1998.

3. En fristående skola som vid ikraftträdandet har rätt till bidrag enligt 9 kap. 6, 6 a, 8 eller 8 a § i deras äldre lydelse har rätt till bidrag enligt motsvarande nya bestämmelser till dess Statens *skolverk* beslutar om något annat.

Föreslagen lydelse

2. Ett godkännande enligt 9 kap. 2 § som har meddelats före ikraftträdandet *ska* fortsätta att gälla till dess Statens *skolinspektion* beslutar om något annat. För sådana skolor *ska* kravet på minsta elevantal tillämpas först från och med den 1 juli 1998.

3. En fristående skola som vid ikraftträdandet har rätt till bidrag enligt 9 kap. 6, 6 a, 8 eller 8 a § i deras äldre lydelse, har rätt till bidrag enligt motsvarande nya bestämmelser till dess Statens *skolinspektion* beslutar om något annat.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:159) om ändring i skollagen (1985:1100) Prop. 2007/08:50

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (1985:1100) att punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (2002:159) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

2. Ett godkännande enligt 2 b kap. 7 § eller 9 kap. 2 § som har meddelats före ikraftträdandet *skall* fortsätta att gälla till dess Statens *skolverk* beslutar om något annat. För sådana skolor *skall* villkoren i 2 b kap. 7 § andra stycket 2 respektive 9 kap. 2 § första stycket 6 inte tillämpas.

3. En fristående skola som vid ikraftträdandet har rätt till bidrag enligt 9 kap. 6 a, 8 eller 8 b § i deras äldre lydelse har rätt till bidrag enligt motsvarande nya bestämmelser till dess Statens *skolverk* beslutar om något annat. För sådana skolor *skall* villkoren i 9 kap. 8 § första stycket 4 respektive 8 b § första stycket 4 inte tillämpas.

Föreslagen lydelse

2. Ett godkännande enligt 2 b kap. 7 § eller 9 kap. 2 § som har meddelats före ikraftträdandet *ska* fortsätta att gälla till dess Statens *skolinspektion* beslutar om något annat. För sådana skolor *ska* villkoren i 2 b kap. 7 § andra stycket 2 respektive 9 kap. 2 § första stycket 6 inte tillämpas.

3. En fristående skola som vid ikraftträdandet har rätt till bidrag enligt 9 kap. 6 a, 8 eller 8 b § i deras äldre lydelse, har rätt till bidrag enligt motsvarande nya bestämmelser till dess Statens *skolinspektion* beslutar om något annat. För sådana skolor *ska* villkoren i 9 kap. 8 § första stycket 4 respektive 8 b § första stycket 4 inte tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1447) om ändring i skollagen (1985:1100)

Prop. 2007/08:50

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (1985:1100) att punkt 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (2006:1447) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3. För de internationella skolor som avses i 2 *skall* Statens *skolverk* i särskilda beslut ange dels det högsta antal i Sverige folkbokförda elever på grundskolenivå respektive gymnasienivå som varje skolas bidragsrätt omfattar, dels – för annan utbildning på gymnasienivå än sådan som leder fram till *International Baccalaureate* – vilket nationellt program utbildningen *skall* jämföras med i bidragshänseende.

Föreslagen lydelse

3. För de internationella skolor som avses i 2 *ska* Statens *skolinspektion* i särskilda beslut ange dels det högsta antal i Sverige folkbokförda elever på grundskolenivå respektive gymnasienivå som varje skolas bidragsrätt omfattar, dels – för annan utbildning på gymnasienivå än sådan som leder fram till *International Baccalaureate* – vilket nationellt program utbildningen *ska* jämföras med i bidragshänseende.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever

Prop. 2007/08:50

Härigenom föreskrivs att 16, 20 och 22 §§ lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen och Statens *skolverk* skall inom sina respektive ansvarsområden se till att denna lag följs.

Huvudmannen för verksamheten eller rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion är skyldig att på uppmaning av en ombudsman eller av *Statens skolverk* lämna de uppgifter om förhållandena i verksamheten som kan vara av betydelse för tillsynen.

Föreslagen lydelse

16 §

Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen och Statens *skolinspektion* ska inom sina respektive ansvarsområden se till att denna lag följs.

Huvudmannen för verksamheten eller rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion är skyldig att på uppmaning av en ombudsman eller av *Skolinspektionen* lämna de uppgifter om förhållandena i verksamheten som kan vara av betydelse för tillsynen.

20 §

I en tvist om skadestånd enligt denna lag får Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen eller Statens *skolverk* som part föra talan för en elev som medger det. För barn och elever under 18 år som inte har ingått äktenskap skall vårdnadshavarna lämna medgivande.

Om en ombudsman eller *Statens skolverk* för talan enligt första stycket, får ombudsmannen eller *verket* i samma rättegång föra också annan talan som ombud för barnet eller eleven.

I en tvist om skadestånd enligt denna lag får Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen eller Statens *skolinspektion* som part föra talan för en elev som medger det. För barn och elever under 18 år som inte har ingått äktenskap ska vårdnadshavarna lämna medgivande.

Om en ombudsman eller *Skolinspektionen* för talan enligt första stycket, får ombudsmannen eller *inspektionen* i samma rättegång föra också annan talan som ombud för barnet eller eleven.

Det som föreskrivs i rättegångsbalken om part beträffande jävs-

Det som föreskrivs i rättegångsbalken om part beträffande jävs-

förhållande, personlig inställelse, hörande under sanningsförsäkran och andra frågor som rör bevisningen *skall* gälla även den för vilken en ombudsman eller *Statens skolverk* för talan enligt första stycket.

förhållande, personlig inställelse, hörande under sanningsförsäkran och andra frågor som rör bevisningen *ska* gälla även den för vilken en ombudsman eller *Skolinspektionen* för talan enligt första stycket.

22 §

En talan som förs av Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen eller *Statens skolverk* behandlas som om talan hade förts av barnet eller eleven själv.

En talan som förs av Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen eller *Statens skolinspektion* behandlas som om talan hade förts av barnet eller eleven själv.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008.

2.6 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)

Prop. 2007/08:50

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 25 § studiestödslagen (1999:1395) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

25 §¹

Studiemedel får inte lämnas eller tas emot för den tid för vilken det lämnas

1. studiehjälp enligt 2 kap.,
2. aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning för att delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program,
3. utbildningsbidrag för doktorander,
4. sjukersättning, aktivitetsersättning eller rehabiliteringsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,
5. statsbidrag som administreras av *Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd* för
– kortare studier om funktionshinder,
– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och
– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller
5. statsbidrag som administreras av *Specialpedagogiska skolmyndigheten* för
– kortare studier om funktionshinder,
– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och
– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller
6. statsbidrag som administreras av Sametinget för kortare studier i alfabetisering i samiska.

Studiemedel får inte lämnas för den tid då den studerande tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt eller fullgör utbildning till reserv- eller yrkesofficer.

Studiemedel får inte lämnas för högskoleutbildning på forskarnivå om den studerande är eller har varit anställd som doktorand eller har eller har haft utbildningsbidrag för doktorander.

Studiemedel får inte lämnas för den tid då den studerande beviljats studiestöd eller motsvarande studiefinansiering från ett annat land. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utländsk studiefinansiering som ska omfattas av detta stycke.

Regeringen får meddela föreskrifter om avvikelser från bestämmelserna i första stycket.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bidrag som har beslutats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2007:1343.

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 36 § och 9 kap. 21 § sekretesslagen (1980:100)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

36 §²

Sekretess gäller hos Skolväsendets överklagandenämnd i ärenden som överklagats dit samt i Statens *skolverks* tillsynsverksamhet för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller dock inte nämndens eller *verkets* beslut i ett ärende.

Sekretess gäller hos Skolväsendets överklagandenämnd i ärenden som överklagats dit samt i Statens *skolinspektionens* tillsynsverksamhet för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller dock inte nämndens eller *Skolinspektionens* beslut i ett ärende.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

9 kap.

21 §³

Sekretess gäller hos följande myndigheter för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs:

1. Jämställdhetsombudsmannen i ärende enligt jämställdhetslagen (1991:433), lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan, lagen (2003:307) om förbud mot diskriminering och lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt i annat ärende som rör rådgivning åt enskild,

2. Jämställdhetsnämnden i ärende enligt jämställdhetslagen (1991:433),

3. Ombudsmannen mot etnisk diskriminering i ärende enligt lagen (1999:130) om åtgärder mot diskriminering i arbetslivet på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan, lagen (2003:307) om förbud mot diskriminering och lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt i annat ärende som rör rådgivning åt enskild,

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2006:854.

³ Senaste lydelse 2006:68.

Anmärkning: En ändring i 9 kap. 21 § har också föreslagits i lagrådsremissen Ett starkare skydd mot diskriminering.

4. Nämnden mot diskriminering i ärende enligt lagen (1999:130) om åtgärder mot diskriminering i arbetslivet på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, lagen (1999:132) om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av funktionshinder och lagen (1999:133) om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning,

5. Handikappsombudsmannen i ärende enligt lagen (1999:132) om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av funktionshinder, lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan, lagen (2003:307) om förbud mot diskriminering och lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt i verksamhet enligt lagen (1994:749) om Handikappombudsmannen,

6. Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning i ärende enligt lagen (1999:133) om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning, lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan, lagen (2003:307) om förbud mot diskriminering och lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt i annat ärende som rör rådgivning åt enskild,

7. Statens *skolverk* i ärende enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, och

7. Statens *skolinspektion* i ärende enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, och

8. Konsumentombudsmannen i ärende enligt lagen (1997:379) om försöksverksamhet avseende medverkan av Konsumentombudsmannen i vissa tvister.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2008. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för uppgifter i sådana ärenden och i sådan verksamhet där handlingarna omhändertagits för arkivering före denna tidpunkt.

Häri genom föreskrivs att 3 kap. 8 § mervärdesskattelagen (1994:200)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.
8 §²

Från skatteplikt undantas omsättning av tjänster som utgör

1. grundskole-, gymnasieskole- eller högskoleutbildning, om utbildningen anordnas av det allmänna eller en av det allmänna för utbildningen erkänd utbildningsanordnare, och

2. utbildning som berättigar studerande till studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395) eller till

a) statsbidrag som administreras av *Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd* för

– kortare studier om funktionshinder,

– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och

– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller

b) statsbidrag som administreras av Sametinget för kortare studier i alfabetisering i samiska.

a) statsbidrag som administreras av *Specialpedagogiska skolmyndigheten* för

– kortare studier om funktionshinder,

– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och

– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller

Undantaget från skatteplikt enligt första stycket omfattar även omsättning av varor och tjänster som omsätts som ett led i utbildningen.

Utbildning som tillhandahålls av utbildare mot ersättning från en uppdragsgivare som själv utser de personer som ska utbildas (uppdragsutbildning) omfattas av undantaget endast om utbildningen ingår i en av uppdragsgivaren bedriven egen utbildning enligt första stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bidrag som har beslutats före ikraftträdandet.

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

² Senaste lydelse 2007:1341.

2.9 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

Prop. 2007/08:50

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 34 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

34 §¹

Följande ersättningar i samband med studier ska tas upp:

1. utbildningsbidrag för doktorander, och
2. ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar (TUFF).

Studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395) ska inte tas upp. Detta gäller också

1. statsbidrag som administreras av *Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd* för

– kortare studier om funktionshinder,

– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och

– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller

2. statsbidrag som administreras av Sametinget för kortare studier i alfabetisering i samiska.

1. statsbidrag som administreras av *Specialpedagogiska skolmyndigheten* för

– kortare studier om funktionshinder,

– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och

– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bidrag som har beslutats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2007:1342.

Regeringen bemyndigade den 15 mars 2007 ansvarigt statsråd att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över och lägga fram förslag om organisationen av de statliga förvaltningsmyndigheterna inom skolväsendet, förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen samt Nationellt centrum för flexibelt lärande, Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning, Valideringsdelegationen, Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd och Tolk- och översättarinstitutet (dir. 2007:28). Utredningen antog namnet Skolmyndighetsutredningen. Den 30 augusti 2007 beslöt regeringen att utredningen skulle undanta Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning från översynen av myndighetsstrukturen inom skolväsendet m.m. (dir. 2007:122).

Skolmyndighetsutredningen överlämnade i november 2007 betänkandet *Tre nya skolmyndigheter* (SOU 2007:79). En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 1* och betänkandets författningsförslag finns i *bilaga 2*. Betänkandet har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Utbildningsdepartementet (U2007/6976/G).

I denna proposition behandlas inte Skolmyndighetsutredningens förslag om Tolk- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet samt Sameskolstyrelsen. Regeringen instämmer i utredningens bedömning att Tolk- och översättarinstitutet bör avvecklas som särskild inrättning vid Stockholms universitet. Den framtida organisatoriska utformningen av Tolk- och översättarinstitutet behöver emellertid beredas ytterligare i syfte att säkerställa hög kvalitet i verksamheten. Detsamma gäller frågan om Sameskolstyrelsens framtida organisatoriska utformning. Utredningen bedömer vidare att ett utvecklat samspel mellan regionala utvecklingscentrum och huvudmän kan bidra till kvalitetsutveckling och likvärdighet i svensk skola. Frågan om regionala utvecklingscentrum bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Lagrådet

Regeringen bedömer att lagförslaget endast vad avser ändringen i sekretesslagen (1980:100) innehåller en sådan reglering som faller inom Lagrådets granskningsområde. Den föreslagna ändringen innebär dock ingen materiell förändring av sekretessbestämmelserna utan medför endast att den hänvisning som i dag finns i bestämmelserna till Statens skolverk ersätts av en hänvisning till Statens skolinspektion. Ändringen i sekretesslagen är därför av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande saknar betydelse. Yttrande av Lagrådet har således inte inhämtats.

4 En mer effektiv och ändamålsenlig myndighetsstruktur

Prop. 2007/08:50

4.1 Principiella utgångspunkter

Regeringen anser att följande utgångspunkter bör gälla för den statliga myndighetsstrukturen på skolområdet.

Myndighetsstrukturen ska vara så utformad att den på bästa sätt kan stödja måluppfyllelsen inom de berörda verksamheterna. Gällande ansvarsfördelning mellan staten, andra huvudmän, skolor och verksamheter ska respekteras och understödjas. I det sammanhanget behöver statens ansvar i det mål- och resultatstyrda skolsystemet förtydligas, renodlas och begränsas till sådana kärnuppgifter som följer av ansvarsfördelningen. Detta gäller inte minst de nationella utvecklingsinsatser som staten ska svara för. Dessa insatser ska kunna motiveras utifrån ansvaret för likvärdighet över landet samt ta sin utgångspunkt i nationellt identifierade behov och i att det föreligger ett tydligt mervärde i nationella insatser. I ett mål- och resultatstyrt skolväsende är kvalitetsutvecklingen på lokal nivå först och främst ett ansvar för varje huvudman, skola och verksamhet. Verksamhetens självbestämmande och den professionella friheten för lärare och rektorer ska öka. Jämfört med i dag ska de statliga utvecklingsinsatserna begränsas avseende såväl inriktning som arbetsätt. Nationella utvecklingsinsatser bör huvudsakligen avse insatser för genomförande av reformer, viss kompetensutveckling och information om verksamhetsområdet.

Myndighetsstrukturen ska underlätta statens styrning av myndigheterna. Ansvarsfördelningen mellan myndigheterna ska vara tydlig och myndighetsstrukturen ska främja samarbete mellan myndigheterna. Strukturen ska vidare vara överskådlig och myndigheterna ska vara tillgängliga för målgrupperna och allmänheten.

Genom att skapa en tydlig och överskådlig myndighetsstruktur med klara ansvarsförhållanden ges enligt regeringens mening förutsättningar för myndigheternas effektiva arbete med att på bästa möjliga sätt understödja en god måluppfyllelse inom skolväsendet.

4.2 Statens skolverk

4.2.1 Statens skolverk i dag

Statens skolverk är i dag enligt förordningen (2002:1160) med instruktion för Statens skolverk central förvaltningsmyndighet för det offentliga skolväsendet och för den av det allmänna anordnade förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen i den utsträckning något annat inte är föreskrivet. Bland verkets ansvarsuppgifter ingår bl.a. arbete med kvalitetsgranskning och tillsyn genom utbildningsinspektion, viss annan tillsyn, uppföljning och utvärdering, kursplaner och betygskriterier, statistik inom verksamhetsområdet, nationella prov, tillståndsprovning för fristående skolor, viss statsbidragshantering och information om verksamhetsområdet.

Regeringens bedömning: Statens skolverk bör bestå som förvaltningsmyndighet för skolväsendet m.m. Skolverket bör vara en myndighet för uppföljning, utvärdering, styrdokument och visst utvecklingsstöd. Skolverket bör också ha sektorsansvar för handikappfrågor. Myndigheten för skolutveckling och Nationellt centrum för flexibelt lärande bör avvecklas.

Regeringens förslag: Ansvar för vissa frågor om tillsyn och tillståndsprovning m.m. överförs från Skolverket till annan myndighet (se avsnitt 4.3).

Utredningens förslag: Statens skolverk ska byta namn till Skolverket och frågan om godkännande och återkallande av godkännande respektive förklaring om bidragsrätt och återkallande av sådan rätt vad gäller fristående skolor ska ligga kvar hos Skolverket. Visst generellt stöd till skolutveckling ska inordnas i Skolverket och sektorsansvaret för handikappfrågor ska föras från Skolverket till Skolinspektionen. Uppgiften att sprida resultat av forskning inom verksamhetsområdet ska åvila universitet och högskolor och inte någon skolmyndighet.

Remissinstanserna: Ett flertal remissinstanser, bl.a. *Länsstyrelsen i Västerbottens län, Umeå universitet, Sametinget, Örebro kommun* och *Svenskt Näringsliv*, tillstyrker förslaget att renodla Skolverkets uppgifter eller lämnar det utan erinran.

Många remissinstanser, däribland *Skolverket* och *Myndigheten för skolutveckling (MSU)*, tillstyrker förslaget att tydliggöra vilket ansvar staten och huvudmännen fortsättningsvis ska ha gällande skolutveckling. *Barnombudsmannen* ställer sig tveksam till utredningens förslag om vilka uppgifter som ska föras över från MSU till Skolverket. *Skolverket, MSU, Nationellt centrum för flexibelt lärande (CFL)* och *Sveriges Skolledarförbund* menar att utredningen är otydlig i beskrivningen av vilka uppgifter som föreslås föras över till Skolverket från MSU och CFL.

Ekonomistyrningsverket anser att MSU:s uppgift att inom sitt verksamhetsområde medverka i spridningen av resultat av forskning som genomförs vid universitet och högskolor inte kan avvecklas utan en djupare analys. *Skolverket* anser att uppgiften att sprida forskningsresultat bör föras över från MSU till Skolverket och förstärkas. *Karlstads universitet* instämmer i utredningens uppfattning om universitetens och högskolornas ansvar vad gäller att sprida kunskap om forskning som relaterar till undervisning.

Skolverket och *MSU* menar att utredningens förslag innebär en underdimensionering av det nya Skolverkets uppgifter. *MSU* m.fl. remissinstanser invänder mot förslaget att staten ska minska sina åtaganden avseende utvecklingsstöd då internationella studier snarast pekar på ett ökat behov av insatser för förbättring av kvalitet och resultat. Bl.a. *Luleå tekniska universitet, Glesbygdverket, Handikappförbundens samarbetsorgan, Hässleholms, Jokkmokks* och *Linköpings kommuner* samt *Sveriges Skolledarförbund* befarar att en begränsning av statens insatser kan få negativa följder för många mindre kommuner och därmed för likvärdigheten.

Ett flertal remissinstanser, bl.a. *Länsstyrelsen i Västerbottens län, Fristående vuxenutbildning (U 2007:02), Medierådet (U 1990:03), Landsorganisationen i Sverige, Svenskt Näringsliv, kommunförbunden i Norrbottens, Skåne och Stockholms län, Regionförbundet Östsm samt ett stort antal kommuner* understryker vikten av att staten tar ett fortsatt ansvar för ett antal specifika verktyg och verksamheter som utvecklats inom MSU och CFL, särskilt inom IT-området.

Ett antal remissinstanser, bl.a. *Specialskolemyndigheten, Föreningen Sveriges Dövblinda, Handikappförbundens samarbetsorgan och Sveriges Dövas Riksförbund*, tillstyrker förslaget att Skolinspektionen får sektorsansvar för handikappfrågor. *Specialpedagogiska institutet* samt *Lunds och Nacka kommuner* menar att sektorsansvaret i stället bör ligga på den nya myndigheten för specialpedagogik. En majoritet av de remissinstanser som har yttrat sig över förslaget, bl.a. *Socialstyrelsen, Myndigheten för handikappolitisk samordning, Skolverket, Nämnden för Rh-anpassad utbildning, Handikappombudsmannen, Utbildningsinspektionsutredningen (U 2007:09)* och *Synskadades Riksförbund*, anser emellertid att Skolverket bör ha sektorsansvaret för handikappfrågor eftersom Skolverket ska ge ut olika styrande dokument som allmänna råd och kursplaner.

Inga remissinstanser har kommenterat förslaget om byte av namn för myndigheten.

Skälen för regeringens bedömning och förslag: Enligt regeringens uppfattning bör Skolverket vara en myndighet för uppföljning, utvärdering, styrdokument och visst utvecklingsstöd. Tillsyn, inklusive tillsynen över viss utbildning som bedrivs av fristående skolor, och kvalitetsgranskning bör överföras till en ny myndighet, Statens skolinspektion. Skolinspektionen bör även från Skolverket överta hanteringen av ärenden som rör tillståndsgivning, dvs. godkännande och återkallande av godkännande samt rätt till bidrag och återkallande av sådan rätt när det gäller fristående skolor. Det kanslistöd som i dag ges till Skolväsendets överklagandenämnd bör överföras som en uppgift för Skolinspektionen. Barn- och elevombudet för likabehandling, som i dag är en del av Skolverket, bör också föras över till den nya myndigheten. Frågor om Skolinspektionen behandlas närmare i avsnitt 4.3.2.

Regeringen anser vidare att myndigheten bör behålla sitt fullständiga namn, Statens skolverk, som är inarbetat och välkänt och som markerar myndighetens nationella ansvar för skolväsendet.

Utgångspunkten för ändringarna är att renodla Skolverkets uppdrag och skapa en myndighet med fokus på föreskrivande, uppföljande och utvecklande uppgifter inom skolväsendet, förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen m.m.

Fokuserade nationella utvecklingsinsatser inom skolväsendet

Staten ska följa hur skolhuvudmännen uppfyller de nationella målen, men att utveckla verksamheten är en uppgift huvudsakligen för huvudmännen, skolorna och verksamheterna. Det kräver en tydlig åtskillnad mellan att å ena sidan på nationell nivå stödja och stimulera utveckling och att å andra sidan på lokal nivå bedriva skolutveckling. Uppgifter som ankommer på huvudmän, och där huvudmännen för genomförandet kan

anlita t.ex. andra organisationer eller privata aktörer, bör inte genomföras av statliga myndigheter.

Även framöver är det rimligt att anta att staten i viss utsträckning kommer att behöva stödja huvudmän och skolor på områden som är väsentliga för att garantera en likvärdig utbildning i hela landet. De nationella utvecklingsinsatser som Skolverket bör kunna genomföra ska kunna motiveras utifrån ett statligt ansvar för likvärdighet över landet och utifrån att det föreligger ett tydligt mervärde i nationella insatser. Insatserna ska genomföras med utgångspunkt i nationellt identifierade behov och ska på ett relevant och ändamålsenligt sätt utgå från nationella mål och prioriteringar samt huvudmännens förbättrings- och utvecklingsbehov. Utvecklingsinsatserna bör utformas utifrån gällande ansvarsfördelning i det mål- och resultatstyrda skolsystemet. Statliga utvecklingsinsatser får inte leda till att skolhuvudmännens ansvar för att lokalt utveckla skolan i förhållande till de nationella målen begränsas eller blir otydligt. Ett statligt ansvar för utvecklingsinsatser finns på områden där det är särskilt viktigt att främja likvärdighet, exempelvis vad gäller bedömning och betygssättning.

Regeringen bedömer att statens utvecklingsinsatser bör begränsas och förtydligas jämfört med i dag, både när det gäller inriktning och arbetsätt. Utvecklingsinsatserna ska genomföras med tydliga arbetsätt och verktyg som så långt möjligt ska vara utvärderade eller bygga på beprövad erfarenhet. Verksamheten bör huvudsakligen avse insatser för genomförande av reformer, viss kompetensutveckling och information om verksamhetsområdet.

Från Myndigheten för skolutveckling, som bör avvecklas, bör verksamhet avseende statlig rektorsutbildning och viss kompetensutveckling för lärare inordnas i Skolverket tillsammans med vissa uppgifter avseende statliga utvecklingsinsatser inom nationellt prioriterade områden. Uppgifter avseende hantering av statsbidrag och stöd till användning av informationsteknik samt rörande myndighetens internationella arbete inom verksamhetsområdet bör också överföras.

Regeringen avser att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över nuvarande resurser för utvärdering inom utbildningsområdet. Utredaren ska analysera och föreslå hur de statliga insatserna ska vara organiserade. I avvaktan på utredningens förslag bör Skolverket tills vidare överta det uppdrag som Myndigheten för skolutveckling haft att sprida kunskap om forskningsresultat inom verksamhetsområdet. Regeringen bedömer, i likhet med ett flertal remissinstanser, att det även fortsättningsvis behövs en samlad insats för detta utöver det arbete med spridning av forskningsresultat som universitet och högskolor bedriver utifrån sin uppgift att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet. Viss verksamhet avseende utvecklingsinsatser inom vuxenutbildningen rörande metoder och pedagogik för flexibelt lärande bör föras från Nationellt centrum för flexibelt lärande och inordnas i Skolverket. Även Nationellt centrum för flexibelt lärande bör avvecklas.

Regeringen avser att i uppdrag till Skolverket närmare ange vilken verksamhet vid Myndigheten för skolutveckling och Nationellt centrum för flexibelt lärande som avses och som staten bör ha ett fortsatt ansvar för.

Mot bakgrund av vad som ovan angetts bedömer regeringen att det statliga utvecklingsstödet sammantaget kommer att stramas upp. I likhet med ett antal remissinstanser bedömer regeringen dock att förvaltningsresurserna för utvecklingsinsatser inte bör minska i fullt så stor omfattning som utredningen har föreslagit. Vid bedömningen har bl.a. resursbehovet för att genomföra regeringens planerade reformer beaktats. Erfarenheten från tidigare reformer visar att genomförandeinsatserna många gånger inte varit tillräckliga. Regeringen förutser därför att större vikt måste läggas vid information och kompetensutveckling m.m. när det gäller de omfattande förändringar som skolväsendet kommer att genomgå under kommande år.

Sektorsansvar för handikappfrågor

Sektorsansvaret för handikappfrågor kan effektivt utövas av en myndighet med centrala systemförvaltande uppgifter såsom att besluta om och utfärda föreskrifter och andra styrdokument, samt att svara för nationell uppföljning och utvärdering. Regeringen anser därför, i likhet med en majoritet av de remissinstanser som yttrat sig i frågan, att sektorsansvaret för handikappfrågor även fortsättningsvis bör åvila Skolverket.

4.3 Statens skolinspektion

4.3.1 Dagens system för tillsyn och kvalitetsgranskning

Enligt förordningen (2002:1160) med instruktion för Statens skolverk ansvarar myndigheten för att genom utbildningsinspektion granska kvaliteten i skolväsendet och ha tillsyn över det offentliga skolväsendet samt den av det allmänna anordnade förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen m.m. I det offentliga skolväsendet ingår förskoleklassen, grundskolan, gymnasieskolan, sarskolan, specialskolan, sameskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux), vuxenutbildning för utvecklingsstörda (särsvux) och svenskundervisning för invandrare (sfi). Skolverket ska också ha tillsyn över utbildningen vid fristående skolor, riksinternatskolor och särskilda ungdomshem. Dessutom har Skolverket tillsyn över sjukhusundervisning, visstidsutbildning vid särskilda resurscenter samt över hur kommunerna fullgör sitt tillsynsansvar vad gäller enskilt bedrivna förskolor m.m.

Den statliga tillsynen inom skolväsendet bedrivs bl.a. genom utbildningsinspektionen. Skolverket utövar även tillsyn genom handläggning av enskilda ärenden, dvs. anmälningar om missförhållanden bl.a. i offentliga och fristående skolor samt förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Akuta insatser vid information om allvarliga missförhållanden utgör en annan typ av tillsyn och verket kan även initiera tillsyn på egen hand utifrån uppgifter som framkommer genom exempelvis statistikuppföljning.

Regeringens bedömning: En ny myndighet, Statens skolinspektion, bör inrättas för tillsyn över och kvalitetsgranskning av skolväsendet m.m. Ansvaret för att tillhandahålla kansliresurser åt Skolväsendets överklagandenämnd bör föras över från Statens skolverk till Skolinspektionen. Barn- och elevombudet för likabehandling bör också föras över från Skolverket till Skolinspektionen. Ombudet bör benämnas barn- och elevombudet.

Regeringens förslag: Skolinspektionen ska ha tillsyn över viss utbildning som bedrivs av fristående skolor. Tillsynen ska bl.a. omfatta kontroll av att huvudmannen iakttar sina skyldigheter enligt lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

Skolinspektionen ska pröva ärenden om godkännande av och rätt till bidrag för utbildningar som motsvarar förskoleklassen som bedrivs av fristående skolor och fristående skolor som motsvarar grundskolan eller särskolan och internationella skolor på grundskolenivå, samt återkallande av sådant godkännande och sådan rätt. Skolinspektionen ska även pröva ärenden om rätt till bidrag till fristående skolor motsvarande gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan och internationella skolor på gymnasienivå, samt återkallande av sådan rätt. Skolinspektionens beslut i sådana ärenden ska få överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Allmänt åtal vad avser den som utan tillstånd bedriver en förskola eller ett fritidshem eller som utan godkännande bedriver utbildning som motsvarar förskoleklassen ska i fortsättningen få väckas efter medgivande av Skolinspektionen, förutom den kommun där verksamheten bedrivs.

Skolinspektionen ska inom sitt ansvarsområde se till att lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever följs och ska även ha vissa andra uppgifter enligt den lagen.

Utredningens förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningen föreslår inrättandet av en ny myndighet för inspektion, kvalitetsgranskning och tillsyn vad avser det offentliga skolväsendet m.m. Barn- och elevombudet för likabehandling föreslås benämnas Elevombudet för likabehandling och inordnas i Skolinspektionen, som också ska tillhandahålla kanslistöd åt Skolväsendets överklagandenämnd. Utredningen föreslår att Skolverket ska vara den myndighet som ansvarar för ärenden om godkännande och rätt till bidrag samt återkallande av sådant godkännande och sådan rätt vad avser fristående skolor. Den nya myndigheten ska benämnas Skolinspektionen.

Remissinstanserna: *Kriminalvården, Barnombudsmannen, Nationellt centrum för flexibelt lärande, Sametinget, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Lunds och Örebro kommuner, Svenskt Näringsliv, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, barn- och elevombudet för likabehandling samt Vuxenstuderandes Intresseorganisation (VIO)* tillstyrker förslaget att inrätta en självständig myndighet för tillsyn och inspektion. *Umeå kommun* tillstyrker förslaget om en självständig skolinspektion, men är tveksam till dess omfattning och frekvens.

Ekonomistyrningsverket ifrågasätter inrättandet av en särskild myndighet för inspektioner, eftersom tillsyn och inspektioner avgränsade från andra arbetsuppgifter enligt verkets mening kan leda till en bristande kunskap om verksamheten som gör inspektionerna både formfokuserade och förutsägbara. *Statskontoret*, *Skolverket* och *Sveriges Skolledarförbund* ser risker med att två myndigheter i praktiken har normerande uppgifter och att de med tiden kan komma att göra skilda bedömningar av verksamheten ute i kommuner och skolor. *Skolverket*, *Lärarnas Riksförbund* och *Sveriges Akademikers Centralorganisation* menar att det kan vara problematiskt att skilja på inspektion respektive utvärdering och uppföljning i två olika myndigheter då dessa uppgifter kompletterat varandra.

Av de remissinstanser som har yttrat sig över förslaget att Skolverket ska ansvara för tillståndsprovning för fristående skolor är det endast ett fåtal som tillstyrker det. *Statskontoret*, *Fristående vuxenutbildning (U 2007:02)*, *Utbildningsinspektionsutredningen (U 2007:09)*, *Lärarnas Riksförbund* och *Sveriges Skolledarförbund* menar att alla sanktionsmöjligheter ska samlas hos den myndighet som ansvarar för inspektion och anser därmed att ansvaret för att återkalla tillstånd för fristående skolor ska åvila Skolinspektionen. *Friskolornas Riksförbund* anser att tillståndsprovning för fristående skolor bör föras till Skolinspektionen. *Skolverket* väger argument för och emot olika lösningar och finner vid en samlad bedömning att tillståndsprovning bör ligga på Skolverket, men att befogenheten att återkalla ett tillstånd bör ligga på inspektionsmyndigheten.

Barnombudsmannen föreslår att möjligheten att inrymma barn- och elevombudet i en egen självständig myndighet eller annan lämplig hemvist för ombudet utreds ytterligare. *Skolverket* anser inte att ombudet ska vara en del av den ansvariga skolmyndigheten. Om lagstiftningen klargörs kan enligt Skolverket ett alternativ vara att ombudet blir en egen myndighet med skolmyndigheten som värdmyndighet. *Lunds och Umeå kommuner*, *Handikappförbundens samarbetsorgan* samt *Läraryrket* tillstyrker eller lämnar utan erinran att ombudet inordnas som en särskild funktion hos den nya Skolinspektionen. *Barn- och elevombudet för lika-behandling* tillstyrker att ombudet ska vara organiserat hos den nya Skolinspektionen, antingen med inspektionen som värdmyndighet eller som en självständig funktion inom inspektionen. Ombudet instämmer i de argument som utredningen framfört angående att ombudet ska vara en egen myndighet. *Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning* och *Jämställdhetsombudsmannen* anser att ombudet borde bli en egen myndighet. Som egen myndighet skulle ombudet enligt ombudsmännen kunna samlokaliseras med en annan myndighet, exempelvis den kommande samlade diskrimineringsmyndigheten. *Ungdomsstyrelsen* ställer sig frågande till att ombudet placeras hos Skolinspektionen. Det borde enligt Ungdomsstyrelsen vara mer rimligt med en koppling till de övriga ombudsmännen eller till Barnombudsmannen. *Rädda Barnen* ser i första hand att ombudet placeras hos en reformerad och förstärkt Barnombudsman och som ett andra alternativ som en egen självständig myndighet.

Skolverket, *Barn- och elevombudet för likabehandling*, *Jämställdhetsombudsmannen* samt *Läraryrket* avstyrker den föreslagna ändringen

av barn- och elevombudets namn till elevombudet eftersom ombudets uppdrag även omfattar förskolan. *Barnombudsmannen* och *Umeå kommun* tillstyrker förslaget om namnbyte.

De remissinstanser som har yttrat sig över förslaget att Skolväsendets överklagandenämnd får den föreslagna inspektionsmyndigheten som värmyndighet tillstyrker eller lämnar det utan erinran. Ingen remissinstans har särskilt kommenterat förslaget om namn på den nya myndigheten.

Skälen för regeringens bedömning och förslag: Enligt regeringens uppfattning talar övervägande skäl för att en ny myndighet inrättas för tillsyn över och kvalitetsgranskning av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg m.m. Namnet på den nya myndigheten bör vara Statens skolinspektion. En sådan benämning markerar på ett tydligare sätt än vad utredningen föreslagit myndighetens nationella ansvar.

Skolinspektionen bör även ha tillsyn över viss utbildning som bedrivs av fristående skolor. Tillsynen ska bl.a. omfatta kontroll av att huvudmannen iakttar sina skyldigheter enligt lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

Ansvaret för att tillhandahålla kansliresurser åt Skolväsendets överklagandenämnd bör föras över från Skolverket till Skolinspektionen. Barn- och elevombudet för likabehandling, som i dag är en del av Skolverket, bör också föras över till den nya myndigheten och där utgöra en särskild funktion inom myndigheten.

En särskild inspektionsmyndighet

Genom att skapa en särskild myndighet för tillsyn samt kvalitetsgranskning bedömer regeringen att en god granskning av måluppfyllelsen och verksamheten inom förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning kan säkerställas. Regeringen anser i likhet med utredningen att man genom att skilja tillsynsuppgifterna från de föreskrivande, utvecklande och bidragsförmedlande uppgifterna får en tydlig och förutsägbar rollfördelning, vilket i sin tur ger myndigheterna förutsättningar att genomföra sina uppgifter på ett effektivt sätt.

Skolväsendet är och kommer under de närmaste åren att vara föremål för omfattande reformer. Ett förslag till ny skollag kommer att läggas fram, som bl.a. kommer att innehålla väsentligt skärpta sanktionsmöjligheter mot skilda skolhuvudmän som inte följer regelverket. I syfte att förbättra måluppfyllelsen avser regeringen vidare att förtydliga mål, kursplaner och andra styrdokument samt att stärka uppföljningen av elevernas kunskaper och resultat, bl.a. genom ökad användning av nationella prov. Som ett led i detta arbete ser regeringen behov av en myndighetsstruktur som stödjer denna ökade fokusering på tillsyn och kunskapsuppföljning. En särskild inspektionsmyndighet, som framöver avses få ett delvis förändrat uppdrag jämfört med det som gäller för dagens inspektion, är en viktig del i denna nya myndighetsstruktur. Bl.a. avses kvalitetsgranskning bli ett än viktigare inslag i verksamheten än i dag. Inspektionens delvis förändrade uppdrag har, huvudsakligen såvitt gäller kvalitetsgranskning, utretts av Utbildningsinspektionsutredningen, som i sitt betänkande (SOU 2007:101) lämnat förslag på hur inspektio-

nen bör utformas för att bli tydligare och mer effektiv. Förslagen är för närvarande föremål för remissbehandling.

Bland remissinstanserna finns de som befarar att den föreslagna ansvarsfördelningen mellan Skolverket och Skolinspektionen kan leda till otydlighet i och med att de anser att två myndigheter får normerande uppgifter. Att man inom statsförvaltningen har en uppdelning av föreskrivande och kontrollerande uppgifter, där en myndighet har i uppgift att tolka de bestämmelser som en annan myndighet utfärdar, är dock en vanlig ordning. Det finns således ett flertal exempel där en myndighet beslutar föreskrifter som en annan myndighet kontrollerar efterföljden av.

Några remissinstanser har uttryckt farhågor om att det kan vara problematiskt att skilja på inspektion respektive utvärdering och uppföljning i två olika myndigheter eftersom dessa uppgifter kompletterar varandra och eftersom inspektion utförd av en särskild inspektionsmyndighet riskerar att bli formfokuserad. Regeringen bedömer dock att en nära samverkan mellan Skolinspektionen och Skolverket kan kompensera för de eventuella negativa konsekvenser som en uppdelning av uppgifterna kan få. Skolinspektionen kommer i sin inspektionsverksamhet att ha tillgång till och nytta av uppföljningsinformation och utvärderingar som Skolverket tar fram och Skolverket kommer att ha nytta av material från Skolinspektionen i sitt arbete med uppföljning och utvärdering. Detta bör kunna skapa förutsättningar för ett gott samarbete mellan myndigheterna och det skulle även kunna ses som en ytterligare kvalitetskontroll att två myndigheter bearbetar information rörande samma verksamhet.

Regeringen ser, som framgått ovan och i likhet med flera remissinstanser, att det finns både för- och nackdelar med gränsdragningarna inom såväl den nuvarande som den framtida myndighetsstrukturen. Regeringen gör dock bedömningen att fördelarna med en särskild inspektionsmyndighet överväger när det gäller att skapa förutsättningar för effektiva statliga insatser i ett decentraliserat skolväsende.

Uppgifter för Skolinspektionen

Det är en viktig utgångspunkt att det till tillsyn ska vara kopplat ändamålsenliga sanktionsmedel. Att förena tillståndsgivning och tillsyn är lämpligt ur effektivitetssynpunkt och vanligt förekommande hos andra statliga tillsynsmyndigheter. Regeringen anser därför, i likhet med majoriteten av de remissinstanser som yttrat sig i frågan, att Skolinspektionen förutom tillsyn över och kvalitetsgranskning av skolväsendet m.m. också bör svara för ärenden som kan beskrivas som tillståndsprövning, dvs. godkännande av och rätt till bidrag för utbildningar som motsvarar förskoleklassen som bedrivs av fristående skolor och fristående skolor som motsvarar grundskolan eller särskolan och internationella skolor på grundskolenivå, samt återkallande av sådant godkännande och sådan rätt. Skolinspektionen bör vidare pröva ärenden om rätt till bidrag till fristående skolor motsvarande gymnasieskolan eller gymnasieskolan och internationella skolor på gymnasienivå, samt återkallande av sådan rätt. Skolinspektionens beslut i sådana ärenden ska få överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Allmänt åtal mot den som utan tillstånd bedriver en förskola eller ett fritidshem eller som utan godkännande bedriver utbildning som motsvarar förskoleklassen ska i fortsättningen få väckas efter medgivande av Skolinspektionen, förutom den kommun där verksamheten bedrivs. Förutom kommunen är det i dag Skolverket som lämnar sådant medgivande.

Sedan den 1 april 2006 omfattas bl.a. förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen, grundskolan, gymnasieskolan och kommunernas vuxenutbildning av lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Skolinspektionen bör som ovan framgått överta Skolverkets tillsynsansvar. Det innebär att Skolinspektionen i framtiden ska tillse att skolhuvudmännen fullgör sina skyldigheter enligt olika författningar. Skolinspektionen bör således också överta det ansvar som Skolverket i dag har för att inom sitt verksamhetsområde se till att lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever följs. Skolinspektionen bör även överta de andra uppgifter som Skolverket i dag har enligt lagen, bl.a. att som part föra talan för ett barn eller en elev. Barn- och elevombudet för likabehandling utför i dag uppgifter som enligt lagen ska ombesörjas av Skolverket. Som en följd av regeringens förslag bör ombudet inordnas i Skolinspektionen. Detta innebär dock inte någon förändring vad gäller ombudets organisation.

Att inrätta barn- och elevombudet för likabehandling som egen myndighet, vilket några remissinstanser föreslår, skulle gå emot regeringens övergripande reformering av statsförvaltningen, där utgångspunkten är effektivisering genom att minska antalet myndigheter. Det har heller inte varit utredningens uppdrag att lämna förslag till en förändrad organisationsform för ombudet. Genom att ombudet blir en del av Skolinspektionen skapas nödvändiga förutsättningar för en effektiv samverkan mellan den verksamhet som ombudet bedriver och övrig tillsynsverksamhet på det aktuella området. Regeringen avser att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan Skolinspektionen och ombudet samt ombudets självständiga roll i Skolinspektionens instruktion. Vad gäller ombudets namn så anser regeringen i likhet med flera av remissinstanserna att namnet bör spegla att ombudets uppdrag även omfattar förskolan. Ombudet bör emellertid för enkelhetens skull i framtiden benämnas enbart barn- och elevombudet.

Vid Skolinspektionen kommer, genom tillsyn och kvalitetsgranskning, en bred och djup kompetens att samlas vad gäller sakområdet samt vad gäller skoljuridik och juridisk utredningsmetodik. Regeringen anser därför precis som utredningen att myndigheten är en lämplig hemvist inte bara för elevombudet, utan även för Skolväsendets överklagandenämnd.

4.3.3 Sekretess hos Statens skolinspektion

Regeringens förslag: De bestämmelser om sekretess som hittills har gällt för Statens skolverk ska i stället gälla Statens skolinspektion såvitt avser den nya myndighetens verksamhetsområde. Det innebär att sekretess ska gälla i Skolinspektionens tillsynsverksamhet för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det kan antas att den

enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs. Sekretessen ska inte gälla inspektionens beslut i ett ärende.

Sekretess ska även gälla hos Skolinspektionen i ärende enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Inga remissinstanser har särskilt kommenterat förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Sedan den 1 oktober 2006 gäller sekretess i Skolverkets tillsynsverksamhet för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs (se 7 kap. 36 § sekretesslagen [1980:100]). Bestämmelsen behandlas i regeringens proposition 2005/06:161 s. 63 f. Skolverket är i dag tillsynsmyndighet för bl.a. det offentliga skolväsendet samt den av det allmänna anordnade förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen, fristående skolor och utbildning vid riksinternatskolor och särskilda ungdomshem.

Som en följd av att Statens skolinspektion övertar Skolverkets tillsynsverksamhet bör bestämmelsen, som i dag handlar om sekretess i Skolverkets tillsynsverksamhet, ändras på så sätt att Skolverket byts ut mot Statens skolinspektion. Skolinspektionen bör ha samma möjlighet att sekretessbelägga uppgifter om enskildas personliga förhållanden som Skolverket hittills har haft. Sekretesslagen bör därför ändras så att det framgår att den sekretess som för närvarande gäller hos Skolverket ska gälla oförändrad även när tillsynsverksamheten flyttats över till Skolinspektionen. Sekretessen ska gälla för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs. Sekretessen ska dock inte gälla Skolinspektionens beslut i ett ärende.

I enlighet med att Skolverket inte längre bör ha någon tillsynsverksamhet finns inte heller behov av att kunna sekretessbelägga uppgifter inom ramen för sådan verksamhet hos Skolverket. I övrigt finns bestämmelser om sekretess inom skolväsendet och skolbarnsomsorgen i 7 kap. 9 § sekretesslagen. Sekretessen gäller för uppgifter om enskildas personliga förhållanden med olika skaderekvisit beroende på i vilken verksamhet inom skolan eller skolbarnsomsorgen uppgifterna förekommer. I många fall är uppgifterna offentliga.

Som en följd av regeringens förslag att Skolinspektionen ska överta det ansvar som Skolverket i dag har för att inom sitt verksamhetsområde se till att lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever följs så föreslås även att 9 kap. 21 § sekretesslagen ändras. Den sekretessbestämmelse som gäller i ärenden enligt lagen hos Skolverket bör ändras på så sätt att bestämmelsen i stället gäller i ärenden enligt lagen hos Skolinspektionen. Sekretess ska alltså gälla hos Skolinspektionen för uppgift om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller

Meddelarfrihet

I 16 kap. 1 § sekretesslagen finns de tystnadsplikter uppräknade som har företräde framför principen om meddelarfrihet, dvs. rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 2 § yttrandefrihetsgrundlagen att lämna uppgift i vilket ämne som helst för publicering i de medier som de båda grundlagarna omfattar. När nuvarande sekretess infördes för Skolverkets tillsynsverksamhet bedömdes att den tystnadsplikt som följer av sekretessbestämmelsen inte skulle ha företräde framför meddelarfriheten. Samma bedömning gjordes vad gäller den sekretessbestämmelse som gäller hos Skolverket i ärenden enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (prop. 2005/06:38 s. 128). Eftersom de ändringar i sekretessbestämmelserna som nu föreslås är av formell karaktär gör sig dessa bedömningar gällande även när den aktuella verksamheten flyttas över till Skolinspektionen. Någon ändring i 16 kap. 1 § sekretesslagen blir därför inte aktuell.

4.4 Specialpedagogiska skolmyndigheten

4.4.1 Dagens myndigheter med ansvar för funktionshindrade elevers utbildning

I dag arbetar främst två statliga myndigheter med funktionshindrade elevers utbildning: Specialpedagogiska institutet, vars uppgift är att erbjuda huvudmännen råd och stöd i specialpedagogiska frågor, samt Specialskolemyndigheten, som ansvarar för utbildningen vid de statliga specialskolorna.

4.4.2 En myndighet med samlat ansvar för specialpedagogiskt stöd och specialskolan m.m.

Regeringens bedömning: En ny myndighet, Specialpedagogiska skolmyndigheten, bör överta den verksamhet som tidigare bedrivits av Specialpedagogiska institutet, Specialskolemyndigheten och Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd, vilka bör avvecklas.

Regeringens förslag: Vissa statsbidrag som i dag administreras av Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd ska administreras av Specialpedagogiska skolmyndigheten, vilket föranleder ändringar i studiestödslagen, mervärdesskattelagen och inkomstskattelagen.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningen föreslår att myndighetens namn ska vara Myndigheten för specialpedagogik.

Remissinstanserna: Av de remissinstanser som yttrat sig i frågan är en majoritet positiva till att det bildas en ny sammanhållen myndighet med ansvar för frågor som rör barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning i skolan. En del instanser, däribland *Socialstyrelsen* och *Myndigheten för handikappolitisk samordning*, är tveksamma eller negativa till förslaget av principiella skäl, då de menar att det innebär ett avsteg från modern funktionshinderpolitik som betonar att särlösningar ska undvikas. Socialstyrelsen framhåller att utredningens förslag inte får innebära att övriga myndigheter frångår sitt ansvar för funktionshinderfrågor.

Specialskolemyndigheten (SPM) anser att läromedelsrådet ska avskaffas i nuvarande form och att läromedelsfrågorna på lämpligt sätt ska ingå i den nya myndighetens samlade organisation. Det bör enligt SPM vara en uppgift för organisationskommittén och kommande ledning att integrera denna verksamhet i organisationen som helhet. SPM anser också, i likhet med *Föreningen Sveriges Dövblinda*, att den nya myndigheten bör ha ett eller två nationella brukarråd, där representanter för aktuella intresseorganisationer ingår. *Nationellt centrum för flexibelt lärande* tillstyrker förslaget att ansvaret för utvecklingsstöd vad gäller digitala läresurser för vuxenstudier med teckenspråk som första språk förs över från centrumet till Myndigheten för specialpedagogik.

Flera remissinstanser, däribland *SPM*, föreslår att myndighetens namn ska vara Specialpedagogiska skolmyndigheten. Även *Örebro universitet* anser att det föreslagna namnet kan riskera att ge en missvisande bild av myndighetens verksamhetsområde och förordar en tydligare koppling till skolan.

De flesta remissinstanser är positiva till att Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd flyttas över till den nya myndigheten. Däremot anser *Socialstyrelsen* att institutets nuvarande verksamhet bör tillhöra den operativa verksamheten och inte, som utredningen anser, ingå i en särskild rättsfunktion.

Flertalet remissinstanser anser i likhet med utredningen att Nämnden för Rh-anpassad utbildning kan avvecklas och dess uppgifter övertas av ett särskilt beslutsorgan inom Myndigheten för specialpedagogik. *SPM* anför att analogt med vad som gäller för andra skolhuvudmän ska även specialskolan ha en styrelse. *SPM:s* funktion som styrelse för skolorna inom skolformen måste uppmärksammas. *SPM* anser att den nya myndigheten bör ha en nationell antagningsnämnd. Denna nämnd skulle svara för mottagningsfrågor gällande dagens specialskolor samt för Rh-gymnasierna. Nämnden skulle enligt *SPM* kunna ersätta *SPM:s* styrelse samt dagens Rh-nämnd vad gäller frågor om mottagande av elever till dessa skolor och gymnasier.

Skälen för regeringens bedömning och förslag: Enligt regeringens uppfattning bör en ny myndighet, benämnd Specialpedagogiska skolmyndigheten, överta den verksamhet som tidigare bedrivits av Specialpedagogiska institutet, Specialskolemyndigheten och Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd, vilka bör avvecklas. Från Nationellt centrum för flexibelt lärande bör vissa uppgifter rörande utveckling av läromedel för personer med teckenspråk som första språk föras till den nya myndigheten.

Specialpedagogiska skolmyndigheten ska ansvara för utbildningen av elever i den statliga specialskolan. Myndigheten ska vara den styrelse för specialskolan som avses i 7 kap. 5 § skollagen (1985:1100). Den nya myndighetens ansvar för specialskolan kommer att förtydligas på förordningsnivå.

Myndigheten bör även svara för utbildningen vid särskilda resurscenter samt erbjuda råd och stöd i specialpedagogiska frågor till huvudmän med ansvar för bl.a. förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, utbildning inom det offentliga skolväsendet och fristående skolor. Myndigheten bör främja utveckling, anpassning och distribution av läromedel för barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder samt administrera vissa statliga stöd och bidrag. Hur detta arbete bör organiseras bör dock bli en fråga för en särskild utredare som regeringen avser att tillkalla med uppdraget att förbereda bildandet av den nya myndigheten. Att hitta former för samverkan mellan myndigheten och dess avnämare, exempelvis genom de brukarråd som några remissinstanser förespråkar, blir också en uppgift för utredaren. Vad gäller vissa statsbidrag som i dag administreras av Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd och som i stället ska administreras av Specialpedagogiska skolmyndigheten måste ändringar göras i studiestödslagen, mervärdesskattelagen och inkomstskattelagen. Ändringarna innebär att hänvisningar i olika bestämmelser till Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd byts ut mot hänvisningar till Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Utredningen har föreslagit att myndighetens namn ska vara Myndigheten för specialpedagogik. Flera remissinstanser har invänt mot detta förslag, däribland *SPM*, och har föreslagit att myndighetens namn ska vara Specialpedagogiska skolmyndigheten. Regeringen anser att den benämning som utredningen har föreslagit inte tillräckligt speglar verksamhetens båda huvudsakliga delar. Myndighetens namn bör i stället, som har framgått redan tidigare, vara Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Ett tydligt och samlat ansvar för samverkan och kvalitet

Det finns i dag som ovan nämnts två olika myndigheter som arbetar med frågor som rör funktionshindrade elevers utbildning. Detta förhållande ger upphov till gränsdragningsproblem, vilket bl.a. Riksrevisionen konstaterat. Regeringen anser att en gemensam myndighet med ansvar för vissa frågor som rör elever med funktionshinder ökar förutsättningarna för samverkan och erfarenhetsutbyte mellan de olika personalgrupperna. Kvaliteten i den stödjande verksamheten främjas också av att den stödjande verksamheten läggs samman med utbildningsverksamheten i specialskolorna. Inrättandet av Specialpedagogiska skolmyndigheten ska ses som ett sätt att öka tydligheten för elever, vårdnadshavare och kommuner vad gäller vem som har ansvaret för frågor som rör utbildning, råd och stöd.

Regeringen anser i likhet med *Socialstyrelsen* att en ny myndighet för elever med funktionshinder inte får innebära att övriga myndigheter inom utbildningsområdet frånhänder sig sitt ansvar för elever med funktionshinder. Genom att sektorsansvaret för handikappfrågor ligger kvar hos

Statens skolverk och genom att perspektivet kommer att finnas med i Statens skolinspektions granskningar kommer det att finnas kompetens kring funktionshindrade elever vid fler myndigheter än Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd

Den verksamhet som bedrivits av Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus) övergår till Specialpedagogiska skolmyndigheten och Sisus avvecklas som ett särskilt beslutsorgan inom Socialstyrelsen.

Det har vid tidigare översyner konstaterats att Sisus olika verksamheter skiljer sig från varandra till karaktär och inriktning. Den gemensamma nämnaren är att underlätta och förbättra villkoren vid studier för personer med funktionshinder. Verksamheten omfattar bl.a. fördelning av statsbidrag till särskilt utbildningsstöd, bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen och bidrag vid korttidsstudier. Dessutom följer och utvärderar Sisus de olika verksamheterna.

Nämnden för Rh-anpassad utbildning

Sisus utför kansliservice åt Nämnden för Rh-anpassad utbildning (Rh-nämnden). Denna verksamhet bör övertas av Specialpedagogiska skolmyndigheten. Skolmyndighetsutredningen menar att regeringen bör överväga att ersätta Rh-nämnden med ett särskilt beslutsorgan eller en särskild antagningsnämnd inom Specialpedagogiska skolmyndigheten. Regeringen avser att senare överväga denna fråga. Regeringen kommer därvid också att överväga om detta särskilda organ även bör hantera t.ex. ärenden om mottagande av elever i specialskolan.

5 Riksdagsbindningar

Regeringens förslag: Tidigare s.k. riksdagsbindningar rörande myndigheter inom skolväsendet m.m. och deras uppgifter ska hävas. Riksdagens tidigare ställningstaganden på området ska alltså inte längre gälla. Det ska få ankomma på regeringen att meddela de föreskrifter som behövs.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Inga remissinstanser har särskilt kommenterat förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Den nya myndighetsstruktur som regeringen redovisar i denna proposition berör Statens skolverk inklusive barn- och elevombudet för likabehandling, Myndigheten för skolutveckling, Specialpedagogiska institutet, Specialskolemyndigheten, Nationellt centrum för flexibelt lärande, Skolväsendets överklagandenämnd samt Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd. Vissa myndigheter inom skolväsendet m.m., t.ex. Skolverket och Sameskolstyrelsen, har inrättats genom beslut av riksdagen. Vidare har vissa myndighetsuppgif-

ter under årens lopp blivit föremål för olika uttalanden från riksdagens sida. Beroende på hur dessa uttalanden har utformats har de blivit mer eller mindre bindande för utformningen av förordningsregleringen. Sammantaget har dessa med tiden bildat ett svåröverskådligt system av s.k. riksdagsbindningar. Exempel på myndighetsuppgifter som är riksdagsbundna är Statens skolverks tillsyn samt Tolk- och översättarinstitutets ansvar för kontakttolkutbildningen och fördelning av statsbidrag på olika anordnare av kontakttolkutbildning. Samtliga riksdagsbindningar vad gäller de myndigheter och myndighetsuppgifter som berörs av den nya myndighetsstrukturen bör hävas i samband med att riksdagen beslutar om erforderliga författningsändringar för att genomföra omorganisationen på skolmyndighetsområdet. Även de riksdagsbindningar som avser Sameskolstyrelsen och Tolk- och översättarinstitutet, som inte direkt berörs av den nya myndighetsstruktur som redovisas i denna proposition, bör hävas. Riksdagens tidigare ställningstaganden på området, med undantag för vad som gäller enligt lag, ska alltså inte längre gälla. Det ska få ankomma på regeringen att meddela de föreskrifter som kan anses behövliga.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: De nya bestämmelserna i skollagen, lagarna om ändring i skollagen, lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt sekretesslagen ska träda i kraft den 1 oktober 2008. Äldre bestämmelser i sekretesslagen ska fortfarande gälla för uppgifter i sådana ärenden och i sådan verksamhet där handlingarna omhändertagits för arkivering före denna tidpunkt.

De nya bestämmelserna i studiestödslagen, mervärdesskattelagen och inkomstskattelagen ska träda i kraft den 1 juli 2008. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för bidrag som har beslutats före ikraftträdandet.

Utredningens förslag: Samtliga nya bestämmelser ska träda i kraft den 1 juli 2008.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser har framfört synpunkter vad gäller tidpunkten för ikraftträdandet av de föreslagna förändringarna. *Statens skolverk* anser att ett eventuellt beslut om en inspektionsmyndighet inte bör fattas förrän regeringen tagit ställning till förslag från ett antal utredningar som väntas få betydelse för myndighetsstrukturen liksom riksdagens ställningstagande till eventuella sanktionsmöjligheter mot skolhuvudmän. Även *Läraryrket* och *Tjänstemännens Centralorganisation* förespråkar att beslutet om att inrätta en särskild myndighet för skolinspektion bör skjutas fram till dess att frågan har utretts ytterligare. En djupare analys bör enligt organisationerna göras av vad en ökad inspektion betyder för målpuffyllelsen i de inspekterade skolorna.

Skälen för regeringens förslag: De nya bestämmelserna i skollagen (1985:1100), lagen (1996:1044) om ändring i skollagen (1985:1100), lagen (2002:159) om ändring i skollagen (1985:1100), lagen (2006:1447) om ändring i skollagen (1985:1100), lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt sekretesslagen (1980:100) avser Skolverket och den nya myndigheten Statens skolinspektion. Utredningen har föreslagit att bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2008 och att Skolinspektionen alltså ska inrättas vid denna tidpunkt. Regeringen anser emellertid att mer tid behövs för förberedelser inför inrättandet av den nya myndigheten. För att skapa bästa möjliga förutsättningar för de berörda myndigheterna och deras personal bör dock förändringarna genomföras så skyndsamt som möjligt och det är varken rimligt eller möjligt att invänta samtliga pågående utredningar på skolområdet. Utifrån dessa förutsättningar bedömer regeringen att den 1 oktober 2008 är den mest lämpliga tidpunkten för ikraftträdande av de nya bestämmelserna och inrättandet av Skolinspektionen. Förändringarna vad gäller Skolverkets ansvarsområde bör ske samtidigt.

Eftersom uppgifter som omhändertagits för arkivering före ikraftträdandet bör omfattas av bestämmelserna i sekretesslagen i deras äldre lydelse bör en övergångsbestämmelse av den innebörden införas. För att sekretessen ska omfatta både uppgifter som finns i handlingar och uppgifter som erhållits muntligen i verksamheten eller ärendet utan att skrivas ned används formuleringen ”uppgifter i sådana ärenden och i sådan verksamhet där handlingarna omhändertagits för arkivering”. Vissa handlingar blir inte allmänna förrän de omhändertagits för arkivering, se 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen. Av detta skäl talas det om ”handlingar” som omhändertas för arkivering och inte om ”allmänna handlingar” som omhändertas för arkivering.

Vad gäller de nya bestämmelserna i studiestödslagen (1999:1395), mervärdesskattelagen (1994:200) och inkomstskattelagen (1999:1229) så avser dessa bestämmelser Specialpedagogiska skolmyndigheten. Regeringen anser i likhet med utredningen att det är lämpligt att den nya myndigheten inrättas den 1 juli 2008. De bestämmelser som avser myndigheten bör alltså träda i kraft detta datum. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för bidrag som har beslutats före ikraftträdandet.

7 Ekonomiska och andra konsekvenser

Kostnaderna för genomförandet av förslagen kommer att rymmas inom befintliga anslagsramar. Regeringen bedömer att den nya myndighetsstrukturen på sikt kan bli mer kostnadseffektiv än den nuvarande. Regeringen avser att i en tilläggsbudget återkomma med förslag till ändringar av berörda anslag.

Eftersom förslagen inte innebär något ökat ansvar för kommuner och andra huvudmän, utan endast ett förtydligande av det ansvar som finns redan i dag, bedömer regeringen att de föreslagna förändringarna inte kommer att medföra ökade kostnader för huvudmän för förskola, skola och skolbarnsomsorg.

De organisations- och strukturförändringar som följer av vad som angetts i denna proposition kommer att inbegripa bemanning. Bemanningen av såväl de nya myndigheterna som det förändrade Statens skolverk kommer att ske med beaktande av 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Prop. 2007/08:50

Uppdraget

En effektiv statsförvaltning är en viktig faktor för tillväxt och sysselsättning. Dagens myndighetsstruktur på skolområdet är splittrad. Skolmyndighetsutredningens uppdrag har därför varit att föreslå en ny förvaltningsstruktur på skolområdet med färre myndigheter. Det övergripande syftet med översynen är att få till stånd en tydligare och mer överskådlig myndighetsstruktur för att stärka kvaliteten och säkra likvärdigheten i skolverksamheten. Strukturen ska bidra till att tydliggöra ansvar och uppgifter på nationell respektive lokal nivå i det mål- och resultatstyrda skol-systemet och underlätta statens styrning.

Uppdraget omfattar de statliga förvaltningsmyndigheterna inom skolväsendet, förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen samt Nationellt centrum för flexibelt lärande, Valideringsdelegationen, Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd samt Tolks- och översättarinstitutet. Totalt omfattar översynen åtta myndigheter och tre särskilda beslutsfunktioner.

Utredningen ska klargöra vad som ska vara myndigheternas offentliga åtaganden och uppgifter, dvs. myndigheternas kärnuppgifter. En tydlig åtskillnad ska göras mellan myndigheter med inspekterande och kvalitetsgranskande uppgifter respektive myndigheter med stödjande och utvecklande uppgifter. Utredningen ska pröva vilka former av stödjande eller utvecklande verksamhet som ska rymmas inom det statliga åtagandet. Ambitionen är att statens åtagande ska begränsas. I det sammanhanget ska utredningen särskilt beakta hur universitet och högskolor med lärarutbildning kan främja skolans utveckling.

Utredningen ska även föreslå hur myndigheterna ska vara organiserade, dimensionerade och lokaliserade.

Förslagen

Utredningen föreslår i korthet följande:

1. En ny myndighetsstruktur införs från den 1 juli 2008. Organisationen innebär att statens ansvar för skolfrågorna samlas i tre nya skolmyndigheter med tydliga och avgränsade uppgifter:

- Skolinspektionen,
- Skolverket, och
- Myndigheten för specialpedagogik.

2. En ny självständig myndighet för nationell inspektion, Skolinspektionen, inrättas. Den utbildningsinspektion och övrig tillsynsverksamhet inklusive enskilda ärenden som Statens skolverk i dag ansvarar för överförs till Skolinspektionen. Skolinspektionens huvudkontor lokaliserar till Stockholm och myndigheten övertar Statens skolverks regionala organi-

sation. Inspektionen kan initialt dimensioneras till cirka 220 personer och väntas förstärkas kraftigt redan under 2008.

Prop. 2007/08:50
Bilaga 1

3. Ett nytt Skolverk bildas vars uppgifter renodlas till att avse uppföljning och utvärdering av det offentliga skolväsendet m.m. samt ansvar för styrdokument, nationella prov, tillstånd för fristående skolor och statsbidragsadministration. Vissa stödjande uppgifter, t.ex. generell skolutveckling inom nationellt prioriterade områden förs till myndigheten. Skolverket dimensioneras till cirka 220 personer och lokaliseras till Stockholm.

4. Myndigheten för skolutveckling (MSU) och Nationellt centrum för flexibelt lärande (CFL) läggs ner. Vissa kärnuppgifter som generell utvecklingsstöd inom prioriterade områden och visst IT-stöd förs till Skolverket. Även ansvaret för den statliga rektorsutbildningen förs till Skolverket. Annan verksamhet, t.ex. viss läromedelsproduktion och statsbidragshantering övergår till Myndigheten för specialpedagogik och folkbildningen. Den kommersiella marknaden kan komma att överta viss IT-verksamhet. Sammanlagt övergår drygt 40 procent av MSU:s respektive omkring 15 procent av CFL:s verksamhet till andra statliga myndigheter. Verksamhet som inte längre ska rymmas inom statens åtagande upphör, t.ex. viss utbildningsverksamhet. Även riktade utvecklingsinsatser, som innebär att staten tar på sig en roll i den lokala utvecklingen hos en viss huvudman eller skola, ska upphöra. Stöd ska inte ges i sådana former att det blir alltför styrande.

5. Barn- och elevombudet för likabehandling inordnas hos Skolinspektionen. Skolinspektionen ska även tillhandahålla kansliresurser för Skolväsendets överklagandenämnd. Verksamheterna påverkas inte av förslagen men lokaliseras till Skolinspektionens huvudkontor.

6. En ny myndighet, Myndigheten för specialpedagogik, bildas för frågor som rör barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder i skolan. All verksamhet vid Specialpedagogiska institutet (SIT) och Specialskolemyndigheten (SPM) läggs ihop i den nya myndigheten. SIT och SPM avvecklas som egna myndigheter. Vissa uppgifter som tex. förmedling av statsbidrag förs i samband med avvecklingen av MSU och CFL till den nya myndigheten. Myndigheten övertar SIT:s och SPM:s regionala organisation och huvudkontoret lokaliseras till Härnösand. Myndigheten dimensioneras sammantaget till cirka 1 300 personer.

7. All verksamhet vid Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus) förs till den nya Myndigheten för specialpedagogik. Sisus avvecklas som beslutsorgan inom Socialstyrelsen.

8. Huvuddelen av Tolk- och översättarinstitutets (TÖI) verksamhet inordnas i Stockholms universitet. Verksamheten kring teckenspråkstolkare och kontakttolkare överförs till Folkbildningsrådet. TÖI avvecklas som särskild inrättning.

9. Ansvar för sameskolfrågorna inordnas i Sametinget. Sameskolstyrelsen läggs ner som statlig myndighet. Skolverksamheten berörs inte av förslagen.

Prop. 2007/08:50
Bilaga 1

10. Valideringsdelegationen, som är en tillfällig organisation, upphör den 31 december 2007.

Konsekvenserna

Strukturförändringen syftar till att de politiska målen på skolområdet ska kunna realiseras. Genom att myndighetsstrukturen anpassas till den mål- och resultatstyrda skolan blir ansvarsfördelningen tydligare och kan tillämpas mer konsekvent. Förslaget innebär att antalet myndigheter minskar och att uppgifterna renodlas, vilket gör att strukturen blir tydligare och mer medborgarorienterad.

I princip ersätts dagens åtta skolmyndigheter med tre nya skolmyndigheter. Dessa ska fokusera på statens kärnuppgifter. Två särskilda rättsliga beslutsfunktioner på skolområdet knyts till Skolinspektionen. Vissa andra statliga myndigheter och organisationer, t.ex. Sametinget och Folkbildningsrådet, kommer även i fortsättningen ha viktiga uppgifter på skolområdet.

Myndighetsstrukturen och ansvarsfördelningen mellan de nya myndigheterna underlättar statens styrning och minskar behovet av särskilda regeringsuppdrag. Statens åtagande begränsas i och med att vissa främjande och stödjande uppgifter kan föras över till den privata marknaden och på de lokala skolhuvudmännen. Förslaget ger också förutsättningar för en mer rationell administration. Färre skolmyndigheter kommer på sikt att bli mer kostnadseffektiva.

Strukturen lägger också grunden för en fortsatt utveckling av en självständig och kraftfull nationell inspektion med kvalitetsgranskning och tillsyn. En likvärdig skola kräver att rättssäkerheten och kvaliteten i verksamheten kan säkerställas. Ansvarsfördelningen mellan staten och skolhuvudmännen renodlas, liksom tillämpningen av mål- och resultatstyrningen. Samtidigt ökar den professionella friheten för rektorer och lärare.

Genom att samla all kompetens inom området i en Myndighet för specialpedagogik som ger stöd och råd avseende elever med funktionshinder till skolhuvudmän och även svarar för utbildningen i specialsolan kan synergieffekter uppnås.

I och med att Sametinget övertar Sameskolstyrelsens uppgifter ökar det demokratiska samiska inflytandet över sameskolfrågorna.

Omkring 1 900 personer är i dag fast anställda vid de berörda skolmyndigheterna. Förslaget innebär att vissa myndigheter läggs ner. Detta får både personella och regionala konsekvenser. Verksamhetsförändringarna bör därför genomföras samlat och så snart som möjligt. Framst berörs CFL och MSU eftersom viss verksamhet vid dessa myndigheter föreslås upphöra. Den föreslagna dimensioneringen av de nya skolmyndigheterna innebär att viss övertalighet uppstår. Övriga skolmyndigheter påverkas främst på så sätt att verksamheten får en ny huvudman.

Förslagen är kostnadsneutrala. De medel som står till förfogande för verksamheterna i dagens organisation föreslås föras över till den nya

organisationsstrukturen inklusive avvecklingsstrukturen. De kommande organisations- och avvecklingsutredningarna bör inrikta arbetet på att minimera kompetensförluster och negativa personalkonsekvenser. Prop. 2007/08:50 Bilaga 1

Lokaliseringen av myndigheternas ledningar och huvudkontor innebär i allt väsentligt ingen större förändring jämfört med i dag. Både Myndigheten för specialpedagogik och Skolinspektionen kommer att ha regionala enheter, men det kommer inte längre att finnas skolmyndigheter representerade i Sundsvall, Karlstad och Norrköping.

1 Förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100)

Härigenom föreskrivs att 2 a kap. 20 §, 2 b kap. 6, 8, 9, 10 a, 10 e, 12 och 13 §§, 9 kap. 1, 5–6 a, 7 a, 8, 8 b, 8 d, 11–14, 16 c och 17 §§ samt 11 kap. 20, 21 och 24 §§ skollagen (1985:1100)²² ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a

20 §

Till böter döms den som utan tillstånd bedriver verksamhet som avses i 13 §.

Allmänt åtal får väckas endast efter medgivande av den kommun där verksamheten bedrivs eller av *Statens skolverk*.

Allmänt åtal får väckas endast efter medgivande av den kommun där verksamheten bedrivs eller av *Skolverket*.

2 b

6 §²³

Utbildning som motsvarar förskoleklassen får bedrivs yrkesmässigt av ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild person, om utbildningen är godkänd enligt 7 §. Ärenden om godkännande prövas av den kommun där utbildningen *skall* bedrivs, om inte annat följer av andra stycket.

Ärenden om godkännande av utbildning som motsvarar förskoleklassen för sådana fristående skolor som avses i 9 kap. 1 § andra stycket prövas av *Statens skolverk*.

Godkännande behövs inte för sådan utbildning som kommunen genom avtal enligt 2 § tredje stycket har överlämnat till en enskild att utföra.

Utbildning som motsvarar förskoleklassen får bedrivs yrkesmässigt av ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild person, om utbildningen är godkänd enligt 7 §. Ärenden om godkännande prövas av den kommun där utbildningen *ska* bedrivs, om inte annat följer av andra stycket.

Ärenden om godkännande av utbildning som motsvarar förskoleklassen för sådana fristående skolor som avses i 9 kap. 1 § andra stycket prövas av *Skolverket*.

8 §²⁴

Utbildning som avses i 6 § står under tillsyn av den kommun där utbildningen bedrivs, om inte annat följer av andra stycket. Kommunen har rätt att inspektera utbildningen och får hämta in de upplysningar och

²² Lagen omtryckt 1997:1212.

²³ Senaste lydelse 1999:321.

²⁴ Senaste lydelse 2000:875.

ta del av de handlingar som behövs för tillsynen.

Utbildning som bedrivs av fristående skolor står under tillsyn av *Statens skolverk*. Skolorna är skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av Skolverket.

Den kommun där den fristående skolan är belägen har rätt till insyn i skolans verksamhet, om skolan får bidrag enligt 10 a §. Skolan är också skyldig att i den utsträckning som kommunen bestämmer delta i den uppföljning och utvärdering som kommunen gör av sitt eget skolväsende.

Den kommunala tillsynen och den tillsyn som utövas av *Statens skolverk* skall också omfatta kontroll av att huvudmannen iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

Utbildning som bedrivs av fristående skolor står under tillsyn av *Skolinspektionen*. Skolorna är skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av Skolverket.

Den kommunala tillsynen och den tillsyn som utövas av *Skolinspektionen* ska också omfatta kontroll av att huvudmannen iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

9 §²⁵

Om en utbildning som avses i 6 § inte längre uppfyller kraven för godkännande och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen *skall* kommunen eller, när det gäller utbildning som bedrivs av en fristående skola, *Statens skolverk* återkalla godkännandet.

Ett godkännande *skall* återkallas om huvudmannen inte iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen.

Om en utbildning som avses i 6 § inte längre uppfyller kraven för godkännande och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen *ska* kommunen eller, när det gäller utbildning som bedrivs av en fristående skola, *Skolverket* återkalla godkännandet.

Ett godkännande *ska* återkallas om huvudmannen inte iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen.

10 a §²⁶

En fristående skola som av *Statens skolverk* har fått godkännande att anordna utbildning som motsvarar förskoleklassen *skall* av Skolverket förklaras

En fristående skola som av *Skolverket* har fått godkännande att anordna utbildning som motsvarar förskoleklassen *ska* av Skolverket förklaras berättigad till

²⁵ Senaste lydelse 2000:875.

²⁶ Senaste lydelse 2002:159.

berättigad till sådant bidrag som avses i 10 b §.

Skolverket *skall* dock inte lämna någon förklaring om rätt till bidrag, om verksamheten skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller om skolan tar ut avgifter i strid med 10 d §.

För att en fristående skola med nystartad utbildning *skall* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan utbildningen startar.

sådant bidrag som avses i 10 b §.

Skolverket *ska* dock inte lämna någon förklaring om rätt till bidrag, om verksamheten skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller om skolan tar ut avgifter i strid med 10 d §.

För att en fristående skola med nystartad utbildning *ska* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan utbildningen startar.

10 e §²⁷

Om utbildningen vid en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 10 a § förändras i sådan utsträckning att det innebär påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen, *skall Statens skolverk* återkalla rätten till bidrag. Rätten till bidrag *skall* också återkallas, om skolan tar ut avgifter i strid med 10 d §.

Om utbildningen vid en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 10 a § förändras i sådan utsträckning att det innebär påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen, *ska Skolverket* återkalla rätten till bidrag. Rätten till bidrag *ska* också återkallas, om skolan tar ut avgifter i strid med 10 d §.

12 §²⁸

Kommunens beslut i ärenden om godkännande enligt 6 § första stycket och om återkallande av godkännande enligt 9 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Statens skolverks beslut i ärenden om godkännande enligt 6 § andra stycket, om återkallande av godkännande enligt 9 § eller i ärenden om rätt till bidrag enligt 10 a § eller återkallande av sådan rätt enligt 10 e § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Skolverkets beslut i ärenden om godkännande enligt 6 § andra stycket, om återkallande av godkännande enligt 9 § eller i ärenden om rätt till bidrag enligt 10 a § eller återkallande av sådan rätt enligt 10 e § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Kommunens respektive Skolverkets beslut om återkallande av godkännande enligt 9 § och domstols motsvarande beslut gäller omedelbart.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

²⁷ Senaste lydelse 1999:321.

²⁸ Senaste lydelse 1999:321.

Till böter döms den som utan godkännande bedriver utbildning som avses i 6 §.

Allmänt åtal får väckas endast efter medgivande av den kommun där utbildningen bedrivs eller av *Statens skolverk*.

Allmänt åtal får väckas endast efter medgivande av den kommun där utbildningen bedrivs eller av *Skolverket*.

9 kap.

1 §³⁰

Skolplikt får fullgöras i en fristående skola, om skolan är godkänd enligt 2 §.

Ärenden om godkännande av fristående skolor som motsvarar grundskolan eller särskolan prövas av *Statens skolverk*.

Ärenden om godkännande av fristående skolor som motsvarar grundskolan eller särskolan prövas av *Skolverket*.

Ärenden om godkännande av specialskolan prövas av styrelsen för specialskolan.

5 §³¹

Den som endast för en kortare tid är bosatt i Sverige eller den som har andra skäl att få utbildning i en internationell skola på grundskolenivå får fullgöra sin skolplikt i en sådan skola, om skolan är godkänd för ändamålet av *Statens skolverk*. Detta gäller dock inte sådana barn som avses i 3 kap. 3 § andra och tredje styckena.

Med internationell skola på grundskolenivå avses en fristående skola som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan eller i en fristående skola som motsvarar grundskolan. För godkännande krävs att skolans utbildning som helhet betraktad är likvärdig med grundskolans. Skolan *skall* förmedla kunskaper och färdigheter som underlättar fortsatt skolgång utomlands. Undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden *skall* meddelas i den omfattning som de i Sverige för kortare

Den som endast för en kortare tid är bosatt i Sverige eller den som har andra skäl att få utbildning i en internationell skola på grundskolenivå får fullgöra sin skolplikt i en sådan skola, om skolan är godkänd för ändamålet av *Skolverket*. Detta gäller dock inte sådana barn som avses i 3 kap. 3 § andra och tredje styckena.

Med internationell skola på grundskolenivå avses en fristående skola som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan eller i en fristående skola som motsvarar grundskolan. För godkännande krävs att skolans utbildning som helhet betraktad är likvärdig med grundskolans. Skolan *ska* förmedla kunskaper och färdigheter som underlättar fortsatt skolgång utomlands. Undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden *ska* meddelas i den omfattning som de i Sverige för kortare tid

²⁹ Senaste lydelse 1999:321.

³⁰ Senaste lydelse 1999:886.

³¹ Senaste lydelse 2006:1447.

tid bosatta eleverna behöver.

Regeringen får besluta att en internationell skola på grundskolenivå får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket för att de *skall* fullgöra skolplikten vid skolan.

bosatta eleverna behöver.

Regeringen får besluta att en internationell skola på grundskolenivå får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket för att de *ska* fullgöra skolplikten vid skolan.

6 §³²

En godkänd fristående skola som motsvarar grundskolan *skall* av *Statens skolverk* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i tredje stycket. Förklaring *skall* dock inte lämnas, om skolans verksamhet skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller skolan tar ut avgifter i strid med 7 §.

För att en nystartad skola *skall* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Motsvarande gäller, om en skola har godkänts för utbildning för vissa årskurser och ansöker om att bli godkänd för ytterligare årskurser.

För varje elev som genomgår utbildning motsvarande den som ges i grundskolan lämnas bidrag av hemkommunen. Bidraget *skall* bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Det som sägs i första–tredje styckena gäller inte de fristående skolor för vilka regeringen har

En godkänd fristående skola som motsvarar grundskolan *ska* av *Skolverket* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i tredje stycket. Förklaring *ska* dock inte lämnas, om skolans verksamhet skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller skolan tar ut avgifter i strid med 7 §.

För att en nystartad skola *ska* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Motsvarande gäller, om en skola har godkänts för utbildning för vissa årskurser och ansöker om att bli godkänd för ytterligare årskurser.

För varje elev som genomgår utbildning motsvarande den som ges i grundskolan lämnas bidrag av hemkommunen. Bidraget *ska* bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Det som sägs i första–tredje styckena gäller inte de fristående skolor för vilka regeringen har

³² Senaste lydelse 2006:1447.

beslutat om statsbidrag genom särskilda föreskrifter eller andra särskilda beslut och inte heller skolor, för vilka huvudmannen skriftligen har avstått från medelstilldelning. Kommunens skyldighet enligt tredje stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en utlandssvensk elevs utbildning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag *skall* bestämmas i stället för det som anges i tredje stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en fristående skola.

beslutat om statsbidrag genom särskilda föreskrifter eller andra särskilda beslut och inte heller skolor, för vilka huvudmannen skriftligen har avstått från medelstilldelning. Kommunens skyldighet enligt tredje stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en utlandssvensk elevs utbildning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag *ska* bestämmas i stället för det som anges i tredje stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en fristående skola.

6 a §³³

En godkänd fristående skola som motsvarar särskolan *skall* av *Statens skolverk* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i tredje stycket. Förklaring *skall* dock inte lämnas, om skolans verksamhet skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller skolan tar ut avgifter i strid med 7 §.

För att en nystartad skola *skall* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Motsvarande gäller, om en skola har godkänts för utbildning för vissa årskurser och ansöker om att bli godkänd för ytterligare årskurser.

För varje elev som genomgår utbildning motsvarande den som ges i särskolan lämnas bidrag av hemkommunen. Bidraget *skall* bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av

En godkänd fristående skola som motsvarar särskolan *ska* av *Skolverket* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i tredje stycket. Förklaring *ska* dock inte lämnas, om skolans verksamhet skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller skolan tar ut avgifter i strid med 7 §.

För att en nystartad skola *ska* ha rätt till bidrag gäller att skolan har ansökt om att bli godkänd före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Motsvarande gäller, om en skola har godkänts för utbildning för vissa årskurser och ansöker om att bli godkänd för ytterligare årskurser.

För varje elev som genomgår utbildning motsvarande den som ges i särskolan lämnas bidrag av hemkommunen. Bidraget *ska* bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av

³³ Senaste lydelse 2006:1447.

resurser till de egna särskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Det som sägs i första–tredje styckena gäller inte de fristående skolor för vilka huvudmannen skriftligen har avstått från medeltilldelning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag *skall* bestämmas i stället för det som anges i tredje stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en fristående skola.

resurser till de egna särskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Det som sägs i första–tredje styckena gäller inte de fristående skolor för vilka huvudmannen skriftligen har avstått från medeltilldelning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag *ska* bestämmas i stället för det som anges i tredje stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en fristående skola.

7 a §³⁴

En godkänd internationell skola på grundskolenivå *skall* av *Statens skolverk* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i 7 b § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner, med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska offentliga skolväsendet,

3. elever som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

4. eleverna erbjuds sådan skolhälsovård som *skall* erbjudas inom grundskolan,

5. elevavgiften är skälig med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

6. skolan är öppen för alla elever som avses i 7 b § första stycket, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

7. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som *Statens skolverk* godkänner,

8. vårdnadshavare och elever ges tydlig information om den internationella skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands

En godkänd internationell skola på grundskolenivå *ska* av *Skolverket* förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i 7 b § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner, med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska offentliga skolväsendet,

3. elever som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

4. eleverna erbjuds sådan skolhälsovård som *ska* erbjudas inom grundskolan,

5. elevavgiften är skälig med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

6. skolan är öppen för alla elever som avses i 7 b § första stycket, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

7. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som *Skolverket* godkänner,

8. vårdnadshavare och elever ges tydlig information om den internationella skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands

³⁴ Senaste lydelse 2006:1447.

samt om vad utbildning vid en internationell skola kan innebära vid fortsatt skolgång i det svenska skolväsendet, samt

9. skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra föreskrifter som avser internationella skolor på grundskolenivå.

Skolverket *skall* i beslutet om rätt till bidrag ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige och som omfattas av skolans bidragsrätt.

För att en nystartad skola *skall* ha rätt till bidrag *skall* skolan ha ansökt om att bli bidragsberättigad före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

Skolverket *ska* i beslutet om rätt till bidrag ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige och som omfattas av skolans bidragsrätt.

För att en nystartad skola *ska* ha rätt till bidrag *ska* skolan ha ansökt om att bli bidragsberättigad före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

8 §³⁵

Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan *skall* förmedla på nationella eller specialutformade program, *skall Statens skolverk* förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 a § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,

2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,

3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till motsvarande utbildning i gymnasieskolan enligt denna lag, med undantag för sådana ungdomar vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak *skall* bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till ele-

Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan *ska* förmedla på nationella eller specialutformade program, *ska Skolverket* förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 a § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,

2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,

3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till motsvarande utbildning i gymnasieskolan enligt denna lag, med undantag för sådana ungdomar vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak *ska* bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till ele-

³⁵ Senaste lydelse 2006:391.

verna, och

5. skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.

En fristående skola som avses i denna paragraf får även anordna individuellt program. Skyldighet att ta emot en elev på ett individuellt program finns endast om skolan och elevens hemkommun kommer överens om det bidrag som kommunen *skall* betala till skolan för eleven. Utbildningen *skall* bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Utbildningens omfattning får dock minskas om en elev begär det och styrelsen för utbildningen finner det förenligt med syftet för utbildningen.

En förklaring enligt första stycket *skall* inte lämnas i fråga om utbildning som skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner.

En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.

En förklaring om rätt till bidrag *skall* innehålla uppgift om till vilket nationellt program i gymnasieskolan som utbildningen i bidragshänseende *skall* hänföras.

verna, och

En fristående skola som avses i denna paragraf får även anordna individuellt program. Skyldighet att ta emot en elev på ett individuellt program finns endast om skolan och elevens hemkommun kommer överens om det bidrag som kommunen *ska* betala till skolan för eleven. Utbildningen *ska* bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Utbildningens omfattning får dock minskas om en elev begär det och styrelsen för utbildningen finner det förenligt med syftet för utbildningen.

En förklaring enligt första stycket *ska* inte lämnas i fråga om utbildning som skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner.

En förklaring om rätt till bidrag *ska* innehålla uppgift om till vilket nationellt program i gymnasieskolan som utbildningen i bidragshänseende *ska* hänföras.

8 b §³⁶

Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasiesärskolan *skall* förmedla, *skall Statens skolverk* förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 c § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasiesärskolan *ska* förmedla, *ska Skolverket* förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 c § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund

³⁶ Senaste lydelse 2002:159.

som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,

2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,

3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till utbildning i gymnasieskolan, med undantag för sådana ungdomar vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak *skall* bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och

5. skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.

En förklaring enligt första stycket *skall* inte lämnas i fråga om utbildning som skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner.

En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak *ska* bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och

En förklaring enligt första stycket *ska* inte lämnas i fråga om utbildning som skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner.

8 d §³⁷

Om en internationell skola erbjuder gymnasial utbildning som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i gymnasieskolan eller vid en fristående skola som motsvarar gymnasieskolan eller om skolan anordnar utbildning som leder fram till International Baccalaureate (en internationell skola på gymnasienivå), *skall Statens skolverk* förklara skolan berättigad till sådant bidrag som avses i 8 e § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner, med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningen som helhet är likvärdig med utbildningen i gymnasieskolan,

Om en internationell skola erbjuder gymnasial utbildning som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i gymnasieskolan eller vid en fristående skola som motsvarar gymnasieskolan eller om skolan anordnar utbildning som leder fram till International Baccalaureate (en internationell skola på gymnasienivå), *ska Skolverket* förklara skolan berättigad till sådant bidrag som avses i 8 e § om

³⁷ Senaste lydelse 2006:1447.

3. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska offentliga skolväsendet,

4. utbildningen förmedlar kunskaper som underlättar fortsatta studier utomlands,

5. undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden ges i den omfattning som behövs för de elever som under kortare tid är bosatta i Sverige,

6. elever som avses i 8 e § första stycket som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

7. elever som avses i 8 e § första stycket erbjuds sådan skolhälsovård som *skall* erbjudas elever i gymnasieskolan,

7. elever som avses i 8 e § första stycket erbjuds sådan skolhälsovård som *ska* erbjudas elever i gymnasieskolan,

8. elevavgiften för elever som avses i 8 e § första stycket är skälig med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständligheterna i övrigt,

9. skolan är öppen för alla elever som avses i 8 e § första stycket, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

10. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som *Statens skolverk* godkänner,

10. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som *Skolverket* godkänner,

11. sådana elever som avses i 8 e § första stycket och deras vårdnadshavare ges tydlig information om skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands samt om vad utbildning vid en internationell skola på gymnasienivå kan innebära vid fortsatt utbildning i Sverige, samt

12. skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra föreskrifter som avser internationella skolor på gymnasienivå.

Statens skolverk skall, för annan utbildning än sådan som leder fram till International Baccalaureate, i beslutet om rätt till bidrag ange vilket nationellt program utbildningen *skall* jämföras med i bidragshänseende. I beslutet *skall* Skolverket även ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige och som omfattas av skolans bidragsrätt.

Skolverket ska, för annan utbildning än sådan som leder fram till International Baccalaureate, i beslutet om rätt till bidrag ange vilket nationellt program utbildningen *ska* jämföras med i bidragshänseende. I beslutet *ska* Skolverket även ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige och som omfattas av skolans bidragsrätt.

För att en nystartad skola *skall* ha rätt till bidrag *skall* skolan ha ansökt om att bli förklarad som bidragsberättigad före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

För att en nystartad skola *ska* ha rätt till bidrag *ska* skolan ha ansökt om att bli förklarad som bidragsberättigad före den 1 april kalenderåret innan skolan startar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

11 §³⁸

Fristående skolor som avses i 1 och 5 §§ *skall* i fråga om sin utbildning för skolpliktiga elever och utbildning för vilken bidrag lämnas enligt 7 a §, stå under tillsyn av *Statens skolverk* och vara skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av Skolverket. *Skolverkets* tillsyn *skall* också omfatta kontroll av att huvudmannen iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

I fråga om fristående skolor som får bidrag enligt 6, 6 a eller 7 a § *skall* den kommun där skolan är belägen ha rätt till insyn i verksamheten. Sådana skolor är skyldiga att i den utsträckning som kommunen bestämmer delta i den uppföljning och den utvärdering som kommunen gör av sitt eget skolväsende.

Fristående skolor som avses i 1 § är vidare skyldiga att delta i riksomfattande prov i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Skolorna är också skyldiga att informera eleverna och deras vårdnadshavare om elevens resultat vid sådana prov.

12 §³⁹

Om en fristående skola som avses i 1 och 5 §§ inte längre uppfyller kraven för godkännande och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen, *skall* godkännandet återkallas. Detsamma gäller om en fristående skola trots påpekande inte iakttar sin skyldighet enligt 11 § att delta i den uppföljning och utvärdering som genomförs av *Statens skolverk* samt riksomfattande prov.

Fristående skolor som avses i 1 och 5 §§ *ska* i fråga om sin utbildning för skolpliktiga elever och utbildning för vilken bidrag lämnas enligt 7 a §, stå under tillsyn av *Skolinspektionen* och vara skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av Skolverket. *Skolinspektionens* tillsyn *ska* också omfatta kontroll av att huvudmannen iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

I fråga om fristående skolor som får bidrag enligt 6, 6 a eller 7 a § *ska* den kommun där skolan är belägen ha rätt till insyn i verksamheten. Sådana skolor är skyldiga att i den utsträckning som kommunen bestämmer delta i den uppföljning och den utvärdering som kommunen gör av sitt eget skolväsende.

Om en fristående skola som avses i 1 och 5 §§ inte längre uppfyller kraven för godkännande och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen, *ska* godkännandet återkallas. Detsamma gäller om en fristående skola trots påpekande inte iakttar sin skyldighet enligt 11 § att delta i den uppföljning och utvärdering som genomförs av *Skolverket* samt riksomfattande prov. Detsamma

³⁸ Senaste lydelse 2006:1447.

³⁹ Senaste lydelse 2002:159.

Detsamma gäller också om skolan åsidosätter sin skyldighet att lämna information om proven. Ett godkännande *skall* också återkallas om huvudmannen inte iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen.

Om verksamheten vid en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 6 eller 6 a § förändras i sådan utsträckning att det innebär påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen, *skall* rätten till bidrag återkallas. Rätten till bidrag *skall* också återkallas, om

1. skolan tar ut avgifter i strid med 7 §, eller
2. skolan inte erbjuder kostnadsfria skolmåltider.

Återkallande beslutas av den myndighet som beslutar om godkännande eller om rätt till bidrag.

gäller också om skolan åsidosätter sin skyldighet att lämna information om proven. Ett godkännande *ska* också återkallas om huvudmannen inte iakttar sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen.

Om verksamheten vid en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 6 eller 6 a § förändras i sådan utsträckning att det innebär påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen, *ska* rätten till bidrag återkallas. Rätten till bidrag *ska* också återkallas, om

13 §⁴⁰

Fristående skolor som får bidrag för viss utbildning enligt 8, 8 b eller 8 d § *skall*, i fråga om den utbildningen, stå under tillsyn av *Statens skolverk* och vara skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av Skolverket.

I fråga om fristående skolor som får bidrag enligt 8, 8 b eller 8 d § *skall*, i fråga om den utbildningen, den kommun där skolan är belägen ha rätt till insyn i skolans verksamhet. Sådana skolor är skyldiga att i den utsträckning som kommunen bestämmer delta i den uppföljning och utvärdering som kommunen gör av sitt eget skolväsende.

Fristående skolor som avses i 8 § är vidare skyldiga att delta i riksomfattande prov i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Fristående skolor som får bidrag för viss utbildning enligt 8, 8 b eller 8 d § *ska*, i fråga om den utbildningen, stå under tillsyn av *Skolinspektionen* och vara skyldiga att delta i den uppföljning och utvärdering av skolväsendet som genomförs av Skolverket.

I fråga om fristående skolor som får bidrag enligt 8, 8 b eller 8 d § *ska*, i fråga om den utbildningen, den kommun där skolan är belägen ha rätt till insyn i skolans verksamhet. Sådana skolor är skyldiga att i den utsträckning som kommunen bestämmer delta i den uppföljning och utvärdering som kommunen gör av sitt eget skolväsende.

⁴⁰ Senaste lydelse 2006:1447.

14 §⁴¹

Om en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 7 a, 8, 8 b eller 8 d § inte längre uppfyller kraven för att få bidrag och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen, *skall* förklaringen om rätt till bidrag återkallas. Detsamma gäller om en fristående skola trots påpekande inte iakttar sin skyldighet enligt 13 § att delta i den uppföljning och utvärdering som genomförs av *Statens skolverk*.

Om verksamheten vid en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 8 eller 8 b § förändras i sådan utsträckning att det innebär påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner, *skall Statens skolverk* återkalla rätten till bidrag. Rätten till bidrag *skall* också återkallas, om skolan tar ut avgifter i strid med 10 §.

Om en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 7 a, 8, 8 b eller 8 d § inte längre uppfyller kraven för att få bidrag och bristerna inte avhjälpas efter påpekande för huvudmannen, *ska* förklaringen om rätt till bidrag återkallas. Detsamma gäller om en fristående skola trots påpekande inte iakttar sin skyldighet enligt 13 § att delta i den uppföljning och utvärdering som genomförs av *Skolverket*.

Om verksamheten vid en fristående skola som har rätt till bidrag enligt 8 eller 8 b § förändras i sådan utsträckning att det innebär påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner, *ska Skolverket* återkalla rätten till bidrag. Rätten till bidrag *ska* också återkallas, om skolan tar ut avgifter i strid med 10 §.

16 §⁴²

Den som vill överta verksamheten vid en godkänd fristående skola eller en fristående skola som har förklarats berättigad till bidrag enligt 8 eller 8 b §, *skall* ansöka om fortsatt godkännande respektive förklaring om fortsatt rätt till bidrag. En sådan ansökan *skall* bifallas, om den som vill överta verksamheten uppfyller kraven i 9 kap. 2 § första stycket 2, 8 § första stycket 2 respektive 8 b § första stycket 2.

Ärenden enligt första stycket prövas av *Statens skolverk*. Om ärendet avser en fristående skola som motsvarar specialskolan prövas dock ärendet av styrelsen för specialskolan.

Den som vill överta verksamheten vid en godkänd fristående skola eller en fristående skola som har förklarats berättigad till bidrag enligt 8 eller 8 b §, *ska* ansöka om fortsatt godkännande respektive förklaring om fortsatt rätt till bidrag. En sådan ansökan *ska* bifallas, om den som vill överta verksamheten uppfyller kraven i 9 kap. 2 § första stycket 2, 8 § första stycket 2 respektive 8 b § första stycket 2.

Ärenden enligt första stycket prövas av *Skolverket*. Om ärendet avser en fristående skola som motsvarar specialskolan prövas dock ärendet av styrelsen för specialskolan.

⁴¹ Senaste lydelse 2006:1447.

⁴² Senaste lydelse 2002:159.

17 §⁴³

Beslut av *Statens skolverk* i följande ärenden får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

- godkännande eller återkallande av godkännande för en fristående skola enligt 1, 5 eller 12 §,
- fortsatt godkännande enligt 16 c §,
- rätt till bidrag eller återkallande av sådan rätt enligt 6, 6 a, 7 a, 8, 8 b, 8 d, 12 eller 14 §, eller
- förklaring om fortsatt rätt till bidrag enligt 16 c §.

Beslut av styrelsen för utbildningen i följande ärenden får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

- godkännande eller återkallande av godkännande för en fristående skola enligt 1 § tredje stycket eller 12 §, eller
- fortsatt godkännande enligt 16 c §.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut av styrelsen för utbildningen i ärenden som avses i 3, 4 och 16 §§ får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Beslut som avses i 3 § får överklagas endast av barnets vårdnadshavare. Beslut som avses i 16 § får överklagas endast av eleven eller företrädare för denne.

11 kap.

20 §⁴⁴

Kommuner och landsting är skyldiga att till sin gymnasiala vuxenutbildning ta emot en behörig sökande från en annan kommun, om

1. hemkommunen har åtagit sig att svara för kostnaderna för elevens utbildning,

2. det är fråga om en sådan utbildning eller utbildningsplats för vilken kommunen eller landstinget har rätt till ersättning enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 24 §, eller

3. det är fråga om en påbyggnadsutbildning som finansieras med statliga medel enligt beslut av *Statens skolverk*.

3. det är fråga om en påbyggnadsutbildning som finansieras med statliga medel enligt beslut av *Skolverket*.

21 §⁴⁵

Den som vill delta i gymnasial vuxenutbildning *skall* ansöka om detta hos styrelsen för utbildningen i sin hemkommun. Detta gäller dock inte ansökan om att delta i påbyggnadsutbildning som finansieras med statliga medel enligt beslut av *Statens skolverk*. En sådan ansökan *skall* lämnas till

Den som vill delta i gymnasial vuxenutbildning *ska* ansöka om detta hos styrelsen för utbildningen i sin hemkommun. Detta gäller dock inte ansökan om att delta i påbyggnadsutbildning som finansieras med statliga medel enligt beslut av *Skolverket*. En sådan ansökan *ska* lämnas till

⁴³ Senaste lydelse 2006:1447.

⁴⁴ Senaste lydelse 2006:528.

⁴⁵ Senaste lydelse 2006:528.

styrelsen för utbildningen i den kommun eller det landsting som anordnar eller låter anordna utbildningen.

Om ansökan i andra fall avser en utbildning som en annan kommun eller ett landsting anordnar eller låter anordna, *skall* styrelsen skyndsamt sända ansökan vidare till styrelsen för utbildningen där. Till en sådan ansökan *skall* styrelsen foga ett yttrande av vilket det framgår om hemkommunen åtar sig att svara för kostnaderna för elevens utbildning, såvida det inte på grund av tidigare överenskommelse är onödigt. Regeringen får vidare meddela föreskrifter om när ett yttrande inte behöver fogas till en ansökan.

Åtagande att svara för kostnaderna *skall* alltid lämnas om den sökande med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i en annan kommuns gymnasiala vuxenutbildning och påbyggnadsutbildning. I sådant fall äger 5 kap. 33 § motsvarande tillämpning beträffande ungdomar fram till och med det första kalenderhalvåret det år då ungdomarna fyller tjugo år.

styrelsen för utbildningen i den kommun eller det landsting som anordnar eller låter anordna utbildningen.

Om ansökan i andra fall avser en utbildning som en annan kommun eller ett landsting anordnar eller låter anordna, *ska* styrelsen skyndsamt sända ansökan vidare till styrelsen för utbildningen där. Till en sådan ansökan *ska* styrelsen foga ett yttrande av vilket det framgår om hemkommunen åtar sig att svara för kostnaderna för elevens utbildning, såvida det inte på grund av tidigare överenskommelse är onödigt. Regeringen får vidare meddela föreskrifter om när ett yttrande inte behöver fogas till en ansökan.

Åtagande att svara för kostnaderna *ska* alltid lämnas om den sökande med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i en annan kommuns gymnasiala vuxenutbildning och påbyggnadsutbildning. I sådant fall äger 5 kap. 33 § motsvarande tillämpning beträffande ungdomar fram till och med det första kalenderhalvåret det år då ungdomarna fyller tjugo år.

24 §⁴⁶

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att betala ersättning för gymnasial vuxenutbildning till den kommun eller det landsting som anordnar utbildningen.

Hemkommunen *skall* lämna stöd till inackordering enligt 5 kap. 33 § till ungdomar fram till och med första kalenderhalvåret det år då ungdomarna fyller 20 år dels i sådana fall som avses i första stycket, dels om ungdomarna deltar i påbyggnadsutbildning som finansieras med statliga medel enligt beslut av *Statens skolverk*.

Hemkommunen *ska* lämna stöd till inackordering enligt 5 kap. 33 § till ungdomar fram till och med första kalenderhalvåret det år då ungdomarna fyller 20 år dels i sådana fall som avses i första stycket, dels om ungdomarna deltar i påbyggnadsutbildning som finansieras med statliga medel enligt beslut av *Skolverket*.

⁴⁶ Senaste lydelse 2006:528.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

2 Förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100)

I fråga om skollagen (1985:1100) föreskrivs att punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1996:1044) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

2. Ett godkännande enligt 9 kap. 2 § som har meddelats före ikraftträdandet *skall* fortsätta att gälla till dess *Statens skolverk* beslutar om något annat. För sådana skolor *skall* kravet på minsta elevantal tillämpas först från och med den 1 juli 1998.

3. En fristående skola som vid ikraftträdandet har rätt till bidrag enligt 9 kap. 6, 6 a, 8 eller 8 a § i deras äldre lydelse har rätt till bidrag enligt motsvarande nya bestämmelser till dess *Statens skolverk* beslutar om något annat.

Föreslagen lydelse

2. Ett godkännande enligt 9 kap. 2 § som har meddelats före ikraftträdandet *ska* fortsätta att gälla till dess *Skolverket* beslutar om något annat. För sådana skolor *ska* kravet på minsta elevantal tillämpas först från och med den 1 juli 1998.

3. En fristående skola som vid ikraftträdandet har rätt till bidrag enligt 9 kap. 6, 6 a, 8 eller 8 a § i deras äldre lydelse har rätt till bidrag enligt motsvarande nya bestämmelser till dess *Skolverket* beslutar om något annat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

3 Förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100)

I fråga om skollagen (1985:1100) föreskrivs att punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (2002:159) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

2. Ett godkännande enligt 2 b kap. 7 § eller 9 kap. 2 § som har meddelats före ikraftträdandet *skall* fortsätta att gälla till dess *Statens skolverk* beslutar om något annat. För sådana skolor *skall* villko-

Föreslagen lydelse

2. Ett godkännande enligt 2 b kap. 7 § eller 9 kap. 2 § som har meddelats före ikraftträdandet *ska* fortsätta att gälla till dess *Skolverket* beslutar om något annat. För sådana skolor *ska* vill-

ren i 2 b kap. 7 § andra stycket 2 respektive 9 kap. 2 § första stycket 6 inte tillämpas.

3. En fristående skola som vid ikraftträdandet har rätt till bidrag enligt 9 kap. 6 a, 8 eller 8 b § i deras äldre lydelse har rätt till bidrag enligt motsvarande nya bestämmelser till dess *Statens skolverk* beslutar om något annat. För sådana skolor *skall* villkoren i 9 kap. 8 § första stycket 4 respektive 8 b § första stycket 4 inte tillämpas.

koren i 2 b kap. 7 § andra stycket 2 respektive 9 kap. 2 § första stycket 6 inte tillämpas.

3. En fristående skola som vid ikraftträdandet har rätt till bidrag enligt 9 kap. 6 a, 8 eller 8 b § i deras äldre lydelse har rätt till bidrag enligt motsvarande nya bestämmelser till dess *Skolverket* beslutar om något annat. För sådana skolor *ska* villkoren i 9 kap. 8 § första stycket 4 respektive 8 b § första stycket 4 inte tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

4 Förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100)

I fråga om skollagen (1985:1100) föreskrivs att punkten 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (2006:1447) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3. För de internationella skolor som avses i 2 *skall Statens skolverk* i särskilda beslut ange dels det högsta antal i Sverige folkbokförda elever på grundskolenivå respektive gymnasienivå som varje skolas bidragsrätt omfattar, dels – för annan utbildning på gymnasienivå än sådan som leder fram till *International Baccalaureate* – vilket nationellt program utbildningen *skall* jämföras med i bidragshänseende.

Föreslagna lydelse

3. För de internationella skolor som avses i 2 *ska Skolverket* i särskilda beslut ange dels det högsta antal i Sverige folkbokförda elever på grundskolenivå respektive gymnasienivå som varje skolas bidragsrätt omfattar, dels – för annan utbildning på gymnasienivå än sådan som leder fram till *International Baccalaureate* – vilket nationellt program utbildningen *ska* jämföras med i bidragshänseende.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever

Prop. 2007/08:50
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 16, 20 och 22 §§ lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen och *Statens skolverk* skall inom sina respektive ansvarsområden se till att denna lag följs.

Huvudmannen för verksamheten eller rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion är skyldig att på uppmaning av en ombudsman eller av *Statens skolverk* lämna de uppgifter om förhållandena i verksamheten som kan vara av betydelse för tillsynen.

Föreslagen lydelse

Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen och *Skolinspektionen* ska inom sina respektive ansvarsområden se till att denna lag följs.

Huvudmannen för verksamheten eller rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion är skyldig att på uppmaning av en ombudsman eller av *Skolinspektionen* lämna de uppgifter om förhållandena i verksamheten som kan vara av betydelse för tillsynen.

20 §

I en tvist om skadestånd enligt denna lag får Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen eller *Statens skolverk* som part föra talan för en elev som medger det. För barn och elever under 18 år som inte har ingått äktenskap skall vårdnadshavarna lämna medgivande.

Om en ombudsman eller *Statens skolverk* för talan enligt första stycket, får ombudsmannen eller *verket* i samma rättegång föra också annan talan som ombud för barnet eller eleven.

Det som föreskrivs i rättegångs-

I en tvist om skadestånd enligt denna lag får Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen eller *Skolinspektionen* som part föra talan för en elev som medger det. För barn och elever under 18 år som inte har ingått äktenskap ska vårdnadshavarna lämna medgivande.

Om en ombudsman eller *Skolinspektionen* för talan enligt första stycket, får ombudsmannen eller *inspektionen* i samma rättegång föra också annan talan som ombud för barnet eller eleven.

Det som föreskrivs i rättegångs-

balken om part beträffande jävsförhållande, personlig inställelse, hörande under sanningsförsäkran och andra frågor som rör bevisningen *skall* gälla även den för vilken en ombudsman eller *Statens skolverk* för talan enligt första stycket.

balken om part beträffande jävsförhållande, personlig inställelse, hörande under sanningsförsäkran och andra frågor som rör bevisningen *ska* gälla även den för vilken om ombudsman eller *Skolinspektionen* för talan enligt första stycket.

22 §

En talan som förs av Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen eller *Statens skolverk* behandlas som om talan hade förts av barnet eller eleven själv.

En talan som förs av Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Handikappombudsmannen eller *Skolinspektionen* behandlas som om talan hade förts av barnet eller eleven själv.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

6 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 36 § och 9 kap. 21 § sekretesslagen (1980:100)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap. 36 §²

Sekretess gäller hos Skolväsendets överklagandenämnd i ärenden som överklagats dit samt i *Statens skolverks* tillsynsverksamhet för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller dock inte nämndens eller *verkets* beslut i ett ärende.

Sekretess gäller hos Skolväsendets överklagandenämnd i ärenden som överklagats dit samt i *Skolinspektionens* tillsynsverksamhet för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller dock inte nämndens eller *inspektionens* beslut i ett ärende.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 2006:854.

9 kap.

21 §³

Sekretess gäller hos följande myndigheter för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs:

1. Jämställdhetsombudsmannen i ärende enligt jämställdhetslagen (1991:433), lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan, lagen (2003:307) om förbud mot diskriminering och lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt i annat ärende som rör rådgivning åt enskild,

2. Jämställdhetsombudsmannen i ärende enligt jämställdhetslagen (1991:433),

3. Ombudsmannen mot etnisk diskriminering i ärende enligt lagen (1999:130) om åtgärder mot diskriminering i arbetslivet på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan, lagen (2003:307) om förbud mot diskriminering och lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt i annat ärende som rör rådgivning åt enskild,

4. Nämnden mot diskriminering i ärende enligt lagen (1999:130) om åtgärder mot diskriminering i arbetslivet på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, lagen (1999:132) om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av funktionshinder och lagen (1999:133) om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning,

5. Handikappsombudsmannen i ärende enligt lagen (1999:132) om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av funktionshinder, lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan, lagen (2003:307) om förbud mot diskriminering och lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt i verksamhet enligt lagen (1994:749) om Handikappombudsmannen,

6. Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning i ärende enligt lagen (1999:133) om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning, lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan, lagen (2003:307) om förbud mot diskriminering och lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt i annat ärende som rör rådgivning åt enskild,

7. *Statens skolverk* i ärende enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, och

7. *Skolinspektionen* i ärende enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, och

³ Senaste lydelse 2006:68.

8. Konsumentombudsmannen i ärende enligt lagen (1997:379) om försöksverksamhet avseende medverkan av Konsumentombudsmannen i vissa tvister.

Prop. 2007/08:50
Bilaga 2

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

7 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 25 § studiestödslagen (1999:1395) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2007/08:1

Föreslagen lydelse

3 kap.

25 §¹

Studiemedel får inte lämnas eller tas emot för den tid för vilken det lämnas

1. studiehjälp enligt 2 kap.,	
2. aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning för att delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program,	
3. utbildningsbidrag för doktorander,	
4. sjukersättning, aktivitetsersättning eller rehabiliteringsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,	
5. statsbidrag som administreras av <i>Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd</i> för	5. statsbidrag som administreras av <i>Myndigheten för specialpedagogik</i> för
– kortare studier om funktionshinder,	– kortare studier om funktionshinder,
– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och	– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och
– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller	– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller
6. statsbidrag som administreras av Sametinget för kortare studier i alfabetisering i samiska.	

Studiemedel får inte lämnas för den tid då den studerande tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt eller fullgör utbildning till reserv- eller yrkesofficer.

Studiemedel får inte lämnas för högskoleutbildning på forskarnivå om den studerande är eller har varit anställd som doktorand eller har eller har haft utbildningsbidrag för doktorander.

¹ Senaste lydelse 2006:1474.

Studiemedel får inte lämnas för den tid då den studerande beviljats studiestöd eller motsvarande studiefinansiering från ett annat land. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utländsk studiefinansiering som ska omfattas av detta stycke.

Regeringen får meddela föreskrifter om avvikelser från bestämmelserna i första stycket.

Prop. 2007/08:50
Bilaga 2

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

8 Förslag till lag om ändring i sametingslagen (1992:1433)

Häriigenom föreskrivs att 2 kap. 1 § sametingslagen (1992:1433) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

Sametinget *skall* verka för en levande samisk kultur och därvid ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur. Till Sametingets uppgifter hör särskilt att

Sametinget *ska* verka för en levande samisk kultur och därvid ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur. Till Sametingets uppgifter hör särskilt att

1. besluta om fördelningen av statens bidrag och av medel ur Samefonden till samisk kultur och samiska organisationer samt av andra medel som ställs till samernas gemensamma förfogande,

2. *utse* den styrelse för sameskolan som avses i 8 kap. 6 § skollagen (1985:1100),

2. *vara* den styrelse för sameskolan som avses i 8 kap. 6 § skollagen (1985:1100),

3. leda det samiska språkarbetet,

4. medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas, däribland rennäringens intressen vid utnyttjande av mark och vatten,

5. informera om samiska förhållanden,

6. utföra de övriga uppgifter som ankommer på Sametinget enligt lag eller annan författning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

¹ Senaste lydelse 2006:803.

9 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 8 § mervärdesskattelagen (1994:200)¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2007/08:1

Föreslagen lydelse

3 kap.

8 §²

Från skatteplikt undantas omsättning av tjänster som utgör

1. grundskole-, gymnasieskole- eller högskoleutbildning, om utbildningen anordnas av det allmänna eller en av det allmänna för utbildningen erkänd utbildningsanordnare, och

2. utbildning som berättigar studerande till studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395) eller till

a) statsbidrag som administreras av *Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd* för

– kortare studier om funktionshinder,

– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och

– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller

b) statsbidrag som administreras av Sametinget för kortare studier i alfabetisering i samiska.

a) statsbidrag som administreras av *Myndigheten för specialpedagogik* för

– kortare studier om funktionshinder,

– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och

– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller

Undantaget från skatteplikt enligt första stycket omfattar även omsättning av varor och tjänster som omsätts som ett led i utbildningen.

Utbildning som tillhandahålls av utbildare mot ersättning från en uppdragsgivare som själv utser de personer som ska utbildas (uppdragsutbildning) omfattas av undantaget endast om utbildningen ingår i en av uppdragsgivaren bedriven egen utbildning enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

10 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

² Senaste lydelse 2006:659.

Lydelse enligt prop. 2007/08:1

Föreslagen lydelse

11 kap.

34 §¹

Följande ersättningar i samband med studier ska tas upp:

1. utbildningsbidrag för doktorander, och
2. ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar (TUFF).

Studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395) ska inte tas upp. Detta gäller också

1. statsbidrag som administreras av *Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd* för

– kortare studier om funktionshinder,

– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och

– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller

2. statsbidrag som administreras av

1. statsbidrag som administreras av *Myndigheten för specialpedagogik* för

– kortare studier om funktionshinder,

– kortare studier på grundskole- eller gymnasienivå som är särskilt anpassade för personer med funktionshinder, och

– studier inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, eller

Sametinget för kortare studier i alfa-

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

11 Förslag till förordning med instruktion för Skolinspektionen

Härigenom föreskrivs följande.

Uppgifter

1 § Skolinspektionen ansvarar för tillsyn över och kvalitetsgranskning av det offentliga skolväsendet och för den av det allmänna anordnade förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen i den utsträckning något annat inte är föreskrivet. I fråga om annan utbildning eller verksamhet har Skolinspektionen de uppgifter som följer av denna förordning eller av andra särskilda bestämmelser.

¹ Senaste lydelse 2006:1471.

2 § Skolinspektionen ska genom nationell skolinspektion granska kvaliteten i skolväsendet.

3 § Skolinspektionen ska, utöver vad som följer av 1 §, ha tillsyn över

1. kommunernas skyldighet att se till att skolpliktiga barn får föreskriven utbildning,

2. utbildning vid sådana skolor med enskild huvudman (fristående skolor) som avses i 9 kap. skollagen (1985:1100),

3. utbildning vid riksinternatskolor,

4. utbildning vid särskilda ungdomshem enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga,

5. särskild undervisning enligt 10 kap. 3 § skollagen för skolpliktiga elever på sjukhus eller motsvarande,

6. visstidsutbildning vid sådana särskilda resurscenter som avses i 10 kap. 3 a § skollagen,

7. hur kommunerna fullgör sitt tillsynsansvar i fråga om verksamhet som avses i 2 a kap. 13 § skollagen och i 2 b kap. 6 § skollagen,

8. kommunernas handläggning av frågor enligt 10 kap. 4 § skollagen,

9. verksamhet som bedrivs med stöd av förordningen (2007:152) om utbildning vid kriminalvård i anstalt,

10. vissa andra statsstödda skolor och utbildningar för barn, ungdomar och vuxna i den omfattning som följer av särskilda bestämmelser eller särskilda beslut, och

11. kommunernas uppföljningsverksamhet som omfattas av 1 kap. 18 § skollagen.

4 § Skolinspektionen ska sammanfatta och publicera resultaten av sitt arbete med skolinspektion.

5 § Skolinspektionen ska integrera jämställdhetsaspekter, handikappolitiska aspekter och integrationspolitiska aspekter i verksamheten.

6 § Skolinspektionen ska ha ett samlat ansvar, sektorsansvar, för handikappfrågor med anknytning till sitt verksamhetsområde. Skolinspektionen ska inom ramen för detta ansvar vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till övriga berörda parter.

7 § Skolinspektionen ska ansvara för att kansligöromål, föredragning av ärenden, ekonomiadministration och därmed sammanhängande uppgifter utförs åt Skolväsendets överklagandenämnd och elevombudet för likabehandling i den omfattning som behövs.

Elevombudet för likabehandling

8 § Inom Skolinspektionen ska det finnas ett ombud för likabehandling för barn och elever, som benämns elevombudet för likabehandling.

9 § Elevombudet för likabehandling ska

1. utföra de uppgifter som enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska

ombesörjas av Skolinspektionen när det gäller att tillvarata barns och elevers enskilda rätt,

Prop. 2007/08:50
Bilaga 2

2. ta initiativ till eller medverka i utbildnings- och informationsverksamhet som rör lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt genom rådgivning och upplysning förklara hur lagen förhåller sig till övrig diskrimineringslagstiftning, och

3. upprätthålla kontakter med ombudsmännen mot diskriminering, kommuner, andra myndigheter, elevorganisationer och andra organisationer vars verksamheter rör kränkande behandling.

10 § Elevombudet för likabehandling får bestämma att någon annan tjänsteman vid ombudets kansli får utföra ombudets arbetsuppgifter när denne är förhindrad att göra det.

Elevombudet för likabehandling får uppdra åt ett ombud att föra talan i en tvist enligt 17 § lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

Samverkan

11 § Skolinspektionen ska samverka med Skolverket och Myndigheten för specialpedagogik i syfte att nå de skolpolitiska målen.

Ledning

12 § Skolinspektionen leds av en myndighetschef. Generaldirektören är myndighetschef.

13 § Vid Skolinspektionen ska det finnas ett insynsråd som består av högst nio ledamöter, generaldirektören inräknad.

Anställningar

14 § Anställning som elevombud för likabehandling beslutas av regeringen. Anställningen får begränsas att gälla längst till och med en viss tidpunkt.

Personalansvarsnämnd

15 § Vid Skolinspektionen ska det finnas en personalansvarsnämnd.

Tillämpligheten av vissa förordningar

16 § Skolinspektionen ska tillämpa internrevisionsförordningen (2006:1228) och personalföreträdarförordningen (1987:1101).

17 § Skolinspektionen har rätt att ta ut ersättning för sådana varor och tjänster som avses i 4 § första stycket 1–6 och 9 avgiftsförordningen (1992:191) utan den begränsning som föreskrivs i andra stycket samma paragraf.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2008.

12 Förslag till förordning med instruktion för Skolverket

Härigenom föreskrivs följande.

Uppgifter

1 § Skolverket är förvaltningsmyndighet för det offentliga skolväsendet och för den av det allmänna anordnade förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen i den utsträckning något annat inte är föreskrivet. I fråga om annan utbildning eller verksamhet har Skolverket de uppgifter som följer av författningar eller särskilda bestämmelser.

2 § Skolverket ska

1. följa upp och utvärdera skolväsendet, förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen,
2. kontinuerligt se över kursplaner och betygskriterier,
3. sammanfatta och publicera resultaten av sitt arbete med uppföljning och utvärdering,
4. lägga fram de förslag för regeringen som kan föranledas av Skolverkets uppgifter enligt punkterna 1 och 2,
5. administrera statliga stöd och bidrag enligt särskilda bestämmelser eller särskilda beslut,
6. följa upp och utvärdera de verksamheter som fått statliga stöd och bidrag, och
7. bistå kommuner och andra huvudmän i deras verksamhet så att nationellt fastställda mål och likvärdighet i utbildningen uppnås samt inom ramen för detta arbete
  - svara för den statliga rektorsutbildningen,
  - stödja nationellt prioriterad kompetensutveckling,
  - stödja användningen av informationsteknik, och
  - svara för andra generella utvecklingsinsatser inom nationellt prioriterade områden.

3 § Skolverket ska särskilt svara för

1. officiell statistik enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, och
2. uppgifter som föranleds av konventionen med stadga för Europas skolorna.

4 § Skolverket får uppdra åt statliga universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434) att anordna uppdragsutbildning enligt förordningen (2007:223) om uppdragsutbildning för fortbildning av lärare eller beställa motsvarande utbildning av enskild utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

5 § Skolverket ska integrera jämställdhetsaspekter, handikappolitiska aspekter och integrationspolitiska aspekter i verksamheten.

Samverkan

6 § Skolverket ska samverka med Skolinspektionen och Myndigheten för specialpedagogik i syfte att nå de skolpolitiska målen.

Ledning

7 § Skolverket leds av en myndighetschef. Generaldirektören är myndighetschef.

8 § Vid Skolverket ska det finnas ett insynsråd som består av högst nio ledamöter, generaldirektören inräknad.

Personalansvarsnämnd

9 § Vid Skolverket ska det finnas en personalansvarsnämnd.

Tillämpligheten av vissa förordningar

10 § Skolverket ska tillämpa internrevisionsförordningen (2006:1228) och personalföreträdarförordningen (1987:1101).

Rätt att ta ut ersättning

11 § Skolverket har rätt att ta ut ersättning för sådana varor och tjänster som avses i 4 § första stycket 1–6 och 9 avgiftsförordningen (1992:191) utan den begränsning som föreskrivs i andra stycket samma paragraf.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2008.
  2. Genom förordningen upphävs
    - a) förordningen (2002:1160) med instruktion för Statens skolverk,
    - b) förordningen (1986:64) om uppdragsutbildning vid Nationellt centrum för flexibelt lärande,
    - c) förordningen (2001:1201) med instruktion för Nationellt centrum för flexibelt lärande,
    - d) förordningen (2002:1161) med instruktion för Myndigheten för skolutveckling, och
    - e) förordningen (2002:1013) om utbildning vid Nationellt centrum för flexibelt lärande.

3. Vad regeringen i särskilda beslut föreskrivit om Statens skolverk ska i stället avse Skolverket.

Prop. 2007/08:50
Bilaga 2

13 Förslag till förordning med instruktion för Myndigheten för specialpedagogik

Härigenom föreskrivs följande.

Uppgifter

1 § Myndigheten för specialpedagogik ansvarar för specialpedagogiskt stöd samt för utbildning i specialskolan m.m. i den omfattning som framgår av denna förordning.

Specialpedagogiskt stöd

2 § Myndigheten för specialpedagogik ska i specialpedagogiska frågor som rör barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder ge råd och stöd till huvudmän med ansvar för

1. förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg,
2. utbildning inom det offentliga skolväsendet,
3. sådana fristående skolor som står under statlig tillsyn enligt 9 kap. skollagen (1985:1100),
4. sådan utbildning som avses i 10 kap. 1 och 2 §§ skollagen, och
5. utbildning som motsvarar förskoleklassen och inte bedrivs av en godkänd fristående skola.

3 § Myndigheten för specialpedagogik ska särskilt

1. arrangera och medverka i kompetensutveckling,
2. sprida information till de huvudmän som avses i 2 § och till vårdnadshavare,
3. bedriva och medverka i specialpedagogisk utvecklingsverksamhet,
4. inom sitt ansvarsområde främja utveckling, anpassning, framställning och distribution av läromedel för barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder,
5. administrera statliga stöd och bidrag enligt särskilda bestämmelser eller särskilda beslut, och
6. följa upp och utvärdera de verksamheter som fått statliga stöd och bidrag.

4 § I den utsträckning behoven av läromedel som avses i 3 § 4 inte kan tillgodoses på den kommersiella läromedelsmarknaden får Myndigheten för specialpedagogik utveckla, anpassa, framställa och distribuera sådana läromedel.

5 § Myndigheten för specialpedagogik ska ansvara för att kansligöromål, föredragning av ärenden, ekonomiadministration och därmed sammanhängande uppgifter utförs åt Nämnden för Rh-anpassad utbildning.

Prop. 2007/08:50
Bilaga 2

6 § Myndigheten för specialpedagogik ska integrera jämställdhetsaspekter, handikappolitiska aspekter och integrationspolitiska aspekter i verksamheten.

Utbildning i specialskolan m.m.

7 § Myndigheten för specialpedagogik är den styrelse för specialskolan som avses i 7 kap. 5 § skollagen (1985:1100).

8 § Myndigheten för specialpedagogik ska verka för att de mål och riktlinjer för specialskolan som riksdagen och regeringen har fastställt för myndighetens ansvarsområde förverkligas.

9 § Myndigheten för specialpedagogik ska särskilt ansvara för samordning av resurser, planering, uppföljning och utvecklingsarbete för skolenheterna i syfte att stödja kvalitetsutvecklingen i skolorna och uppnå ökad måluppfyllelse.

10 § Myndigheten för specialpedagogik ska bedriva undervisning för barn och ungdomar som

1. enligt 10 kap. 3 a § skollagen (1985:100) får utbildning vid ett särskilt resurscenter, och
2. avses i punkterna 2, 3, 7 och 8 i övergångsbestämmelserna till lagen (1999:886) om ändring i skollagen.

11 § Myndigheten för specialpedagogik ska erbjuda specialpedagogisk utredning och träning inom resurscenter för

1. barn och ungdomar med synskada samt barn och ungdomar med synskada och ytterligare funktionshinder,
2. barn och ungdomar med grav språkstörning,
3. döva eller hörselskadade barn och ungdomar som också är utvecklingsstörda, och
4. barn och ungdomar som är dövblindfödda.

Vid ett resurscenter får även ingå specialpedagogisk träning. I verksamheten vid ett resurscenter ska ingå information till och utbildning av lärare och annan personal samt av vårdnadshavare.

Utredning och träning får vid behov även omfatta barn som inte har börjat i de verksamheter som avses i 2 §.

Samverkan

12 § Myndigheten för specialpedagogik ska samverka med Skolinspektionen och Skolverket och andra myndigheter som har ansvar inom handikappområdet i syfte att nå de skolpolitiska målen, samt samråda med handikapporganisationerna.

Myndighetens ledning

Prop. 2007/08:50

Bilaga 2

13 § Myndigheten för specialpedagogik leds av en myndighetschef. Generaldirektören är myndighetschef.

14 § Vid Myndigheten för specialpedagogik ska det finnas ett insynsråd som består av högst nio ledamöter, generaldirektören inräknad.

Organisation

15 § För ledningen av utbildningen för sådana barn och ungdomar som avses i 11 § ska det finnas en rektor.

Behörighet till vissa anställningar

16 § Behörig som rektor är den som uppfyller kraven i 2 kap. 2 § skollagen (1985:1100).

17 § Vid anställning som lärare vid resurscentren ska 2 kap. 3, 4 och 5 §§ skollagen (1985:100) tillämpas.

Personalansvarsnämnd

18 § Vid Myndigheten för specialpedagogik ska det finnas en personalansvarsnämnd.

Tillämpligheten av vissa förordningar

19 § Myndigheten för specialpedagogik ska tillämpa internrevisionsförordningen (2006:1228) och personalföreträdarförordningen (1987:1101).

Rätt att ta ut ersättning

20 § Myndigheten för specialpedagogik har rätt att ta ut ersättning för sådana varor och tjänster som avses i 4 § första stycket 1–6 och 9 avgiftsförordningen (1992:191) utan den begränsning som föreskrivs i andra stycket samma paragraf.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2008, då förordning (2001:286) med instruktion för Specialpedagogiska institutet ska upphöra att gälla.

Förteckning över remissinstanser avseende betänkandet Tre nya skolmyndigheter (SOU 2007:79)

Prop. 2007/08:50
Bilaga 3

Efter remiss har yttrande över betänkandet avgetts av Riksdagens ombudsmän (JO), Kammarrätten i Jönköping, Kriminalvården, Socialstyrelsen, Myndigheten för handikappolitisk samordning, Barnombudsmannen, Ekonomistyrningsverket, Arbetsgivarverket, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Statskontoret, Statistiska centralbyrån, Statens skolverk, Myndigheten för skolutveckling, Specialpedagogiska institutet, Skolväsendets överklagandenämnd, Specialskolemyndigheten, Sameskolstyrelsen, Nämnden för Rh-anpassad utbildning, Nationellt centrum för flexibelt lärande, Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning, Valideringsdelegationen, Internationella programkontoret för utbildningsområdet, Folkbildningsrådet, Högskoleverket, Överklagandenämnden för högskolan, Högskolans avskiljandenämnd, Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Linköpings universitet, Luleå tekniska universitet, Karlstads universitet, Växjö universitet, Örebro universitet, Högskolan i Kalmar, Lärarhögskolan i Stockholm, Malmö högskola, Sametinget, Vägverket, Glesbygdsverket, Verket för näringslivsutveckling, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ungdomsstyrelsen, Jämställdhetsombudsmannen, Handikappombudsmannen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet), Arbetsmarknadsstyrelsen, Arbetsmiljöverket, Förvaltningskommittén (Fi 2006:08), Lärarutredningen – om behörighet och auktorisation (U 2006:07), Fristående vuxenutbildning (U 2007:02), Utbildningsinspektionsutredningen (U 2007:09), Ny lärarutbildning (U 2007:10), Medierådet (U 1990:03), Gnesta kommun, Göteborgs kommun, Härnösands kommun, Hässleholms kommun, Jokkmokks kommun, Karlstads kommun, Kiruna kommun, Linköpings kommun, Lunds kommun, Malmö kommun, Norrköpings kommun, Sigtuna kommun, Storumans kommun, Sundsvalls kommun, Umeå kommun, Vänersborgs kommun, Växjö kommun, Örebro kommun, Landstinget i Östergötlands län, Landstinget i Västernorrlands län, Friskolornas Riksförbund, Föreningen Sveriges Dövblinda (FSDB), Företagarna, Handikappförbundens samarbetsorgan, Hörselskadades Riksförbund, Landsorganisationen i Sverige (LO), Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn, Riksföreningen för E-kompetens (REK), Rädta Barnen, Svenskt Näringsliv, Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Sveriges Dövas Riksförbund, Sveriges Kommuner och Landsting, Sveriges Skolledarförbund, Sveriges Teckenspråkstolkars Förening (STTF), Sveriges Vuxendövtolkars Förening, Synskadades Riksförbund, Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) samt Vuxenstuderandes Intresseorganisation (VIO).

Utanför remisslistan har dessutom Gittan Matsson m.fl., Barbro Kalla m.fl., Tranemo kommun, Sveriges tolkförbund (STOF), Nora kommun, Vetlanda kommun, PIM i Nacka, Falkenbergs kommun, Tingsryds kommun, Nätverket för kommunala lärcentra (Nitus), Tibro kommun, Önnestads folkhögskola, Sveriges Sjukhuslärarförening, Nyköpings

kommun, barn- och utbildningsförvaltningen i Värnamo kommun, barn- och utbildningsförvaltningen i Örnsköldsviks kommun, Katrinebergs folkhögskola, Länsstyrelsen i Örebro län, Sveriges Utbildningsradio AB, Fackförbundet ST vid Stockholms universitet, Strömbäcks folkhögskola, Skövde kommun, Fellingsbro folkhögskola, Nacka kommun, Tolk- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet (TÖI), det regionala utvecklingsrådet vid Malmö högskola – Lärarutbildningen, Dövblind Ungdom, Sveriges Dövas Ungdomsförbund och Unga Hörselskadade, Nordiska folkhögskolan, Alingsås kommun, Falköpings kommun, Föreningen Svenska Läromedel (FSL), Kommunförbundet Norrbotten, Åsa folkhögskola, Tolkcentralernas arbetsledarförening inom landstingen (TALFÖR), Jönköpings kommun, SACO-S-föreningen och OFR vid Myndigheten för skolutveckling, Sverigefinländarnas delegation, Södertörns folkhögskola, Botkyrka kommuns utbildning och arbetsmarknadsförvaltning, Rorelsfolkhögskolornas intresseorganisation (RIO), Seth Norberg, Västanviks folkhögskola, Svenska Riksorganisationen för Distansutbildning (SVERD), Kommunförbundet Skåne, Pedagogiskt utvecklingscentrum (PULS), Gislaveds kommun, Expertrådet, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Riksföreningen Autism (RFA), Partille kommun, Regionförbundet Östsmå, Föreningen Auktoriserade Translatörer (FAT), SDF Älvsborg – Göteborgs stad, Folkpartiet i Härnösand, Kommunförbundet Stockholms län (KSL), barn- och elevombudet för likabehandling, Härnösands folkhögskola, Stenungsunds kommun, Expertrådet för flexibelt lärande inom folkbildningen, Kammarkollegiet, Hålsjö folkhögskola, Västmanlands Kommuner och Landsting (VKL) Sveriges Musik- och Kulturskoleråd (SMOK) samt Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ) inkommit med yttrande.

Centrala studiestödsnämnden, Yrkeshögskoleutredningen (U 2007:07), Stockholms kommun, Region Skåne, Sveriges elevråd – SVEA och Sveriges Elevråds Centralorganisation (SECO) har beretts tillfälle att avge yttrande men har avstått från att yttra sig.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 7 februari 2008

Närvarande: statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Olofsson, Bildt, Ask, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Hägglund, Björklund, Carlsson, Borg, Malmström, Sabuni, Billström, Adelson Liljeroth, Tolgfors, Björling

Föredragande: statsrådet Björklund

Regeringen beslutar proposition 2007/08:50 Nya skolmyndigheter.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om ändring i skollagen (1985:1100)	9 kap. 6 § fjärde stycket, tredje meningen 9 kap. 6 a § fjärde stycket, andra meningen 9 kap. 7 a § tredje stycket, andra meningen 9 kap. 8 d § tredje stycket, andra meningen 9 kap. 11 § tredje stycket, första meningen 9 kap. 13 § tredje stycket	
Lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)	3 kap. 25 § fjärde stycket, andra meningen 3 kap. 25 § femte stycket	
